

Urder Duskten

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 12 – 104. ÅRGANG 20.11.18 - 15.01.19

Uenighet om psykologiklinikkene **06**

Inn i varmen i Vår Frue kirke **24**

Årets beste album **44**

**SUKSESSEN
SUMAYA**

GRATIS!

Lykke til med eksamener og god jul fra oss i redaksjonen.

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Jenny Westrum-Rein - Tlf: 984 90 262
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Kaia Sørland - Tlf: 958 91 031
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Hanna Jarstø Ervik - Tlf: 915 98 368
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Nora Holm Åftret - Tlf: 418 48 296
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Linnea Tveraen - Tlf: 481 72 148
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Edvin Johnsrud
salgssjef@studentmediene.no

NETTREDAKTØR
Mats Tveraen
nettredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Therese Fjorden Lysheim
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Jesper Nohr
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREKTAKTØR
Bjørn Kvåle Tromsdal
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Kristina Bye
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Tomaris Semet
foforedaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Magnus Kongshaug Johannessen
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Sander Strand Engen
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Lisa Botterli Flostrand
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Tanja Irén Harsvik Haugen
grafisk-sjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Benjamin Drews
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Tone Høiland Ween (sjef), Linn Danielsen
Eivjemo, Anna Juell Johnsen, Håkon
Pedersen, Runar Johnsen, Erlend Gylver,
Benedikt Erikstad Javorovic, Anders Brun,
Mari Tellefsen Wigdel

GRAFIKERE
Anna Orvik Wilberg, Aslak Høberg Liaaen,
Mathilde Hals Karlsen, Kotryna Navickaite

KORREKTUR
Runar Johnsen (sjef), Anna Juell Johnsen

FORSIDE
Torgeir Rorvik

"Sitt Satan! Ikke spis d dert!"
O, min siste dusk jo

TIPS OSS!
tips@studentmediene.no

ANNONSERE?
salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

KAJA SØRLAND
Nestleder, Under Dusken

ALLE ER UENIGE MED BOVIM

I denne utgaven av Under Dusken kan du lese om studentene ved profesjonsstudiet i psykologi ved NTNU. Siden mars har de kritisert rektor Gunnar Bovims forslag om ansvarsflytting av klinikkene de benytter seg av i utdanningen sin. De har samlet seg til protest, hatt møte med rektor og bidratt til en utredning. Likevel føler de ikke at rektor har tatt til seg kritikken.

Nå er de psykologiske poliklinikkene underlagt Institutt for psykologi. Samtidig som at psykologutdanningen geografisk skal flyttes til Øya og nærmere St. Olavs, ønsker Bovim at ansvaret skal overføres til spesialhelsetjenesten ved sykehuset.

Tre ulike utredninger skulle undersøke om dette er hensiktsmessig. Den første, en juridisk utredning av PWC, er nå levert. Denne konkluderer med at ansvarsflytting kan svekke utdanningskvaliteten, noe både studenter og ansatte ved poliklinikkene har sagt lenge.

I tillegg vil klinikkene trolig bli dyrere i drift om ansvaret flyttes. Motivasjonen bak forslaget blir derfor uforståelig. Bovim sier at det er helsevesenet som skal bedrive helse, men internklinikkene er ikke opprettet for å tilby behandling. De er der for å utdanne psykologer. At universitetet selv burde ha ansvar for studentenes praksis er åpenbart. Klinikken er et resultat av mange år med forbedring under sterk påvirkning av psykologistudentene, og en ordning de fleste er fornøyd med.

Ifølge studentene selv har det vært krevende å få rektor på banen, og å få ham til å ha en ordentlig diskusjon med dem. Bovim roser engasjementet, men rosen høres hul ut når han ikke tar til seg det både studenter og ansatte sier. Hva er jobben hans, om ikke det?

08

Lett å dope seg hos Sit: De siste årene har det blitt gjennomført svært få bekymringssamtaler på Sit sine treningssentre, og enda færre dopingkontroller.

24

Åpen kirke: Under det høye kirketaket samler alle slags folk seg til middag. De som har tatt seg en blund på kirkebenkene har våknet opp til lyden av samtaler, latter og skritt.

32

Portrett: – Hvis jeg og min familie har det vi trenger, er det ikke så fryktelig farlig, sier Erlend Loe. Han er aktuell med boka «Dyrene i Afrika».

44

Årets beste album: Tradisjon tro har hele musikkredaksjonen satt seg ned for å plukke ut de 20 beste fra et basseng bestående av hundrevis av utgivelser fra året.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

NTNU åpner Norges største eksamenslokale - Over 19 000 har signert mot endring i stipendordningen - Sprengt kapasitet på idrettslokalene til Sit - Twerker bort verdensproblemer

Uenighet om terapipraksis

Psykologistudentene frykter at utdanningskvaliteten svekkes dersom ansvaret for internklinikkene flyttes fra NTNU over til St. Olavs.

TEKST: Malene Tonheim, Sigrid Solheim | FOTO: Lisa Botterli Flostrand

PROTESTERER: Psykologistudentene vil at instituttet skal ha ansvaret for klinikkene også i framtida. Fra venstre: Ida Marie Brennhagen, Benjamin Andresen Sandoval og Christiane Rynning

Rektor Gunnar Bovim ved NTNU vil at spesialisthelsetjenesten ved St. Olavs hospital skal overta ansvaret for de interne klinikkene ved Institutt for psykologi. Klinikken ligger i dag på Dragvoll campus og er underlagt instituttet. Studentene er bekymret for konsekvensene av en eventuell flytting av ansvaret. Det fryktes blant annet at praksisen blir mindre variert, og at veiledere mangler pedagogisk kunnskap.

– Det er terapidelen jeg brenner for ved studiet, og grunnen til at jeg har valgt å studere psykologi. Derfor er det viktig for meg at det er god kvalitet på denne, forteller instituttillitsvalgt Ida Maria Brennhagen ved Institutt for psykologi.

Også de ansatte er sterkt uenige i rektors forslag. I en kronikk i Adresseavisen, undertegnet av flere ansatte ved poliklinikkene på NTNU, står det blant annet pedagogene ved instituttet vil miste kontroll over psykologiutdanningen. De ansatte mener at studentene står i fare for å miste den solide opplæringen som tilbys i dag, og at studentene mister den verdifulle bredden ved psykologiutdanningen dersom ansvaret flyttes over til spesialisthelsetjenesten.

– Krevende å få Bovim på banen

For psykologistudentene er det viktig at deres interesser blir ivarettatt når internklinikkenes framtid skal avgjøres. Studentene har ikke

alltid følt seg forsikret om det.

Brennhagen forteller at rektor ved flere anledninger har stilt opp for å høre på studentenes innvendinger, noe hun synes er bra. I vår ble en utredningsgruppe nedsatt av rektor, hvor også studentene var representert. Utredningen er ifølge Brennhagen ferdig, men ikke offentliggjort.

– Vi føler at Bovims forslag om å flytte ansvaret for klinikken er en dårlig idé. Det har vært krevende å få han på banen, og å få han til å ha en ordentlig diskusjon med oss, sier Brennhagen.

For psykologistudent Benjamin Andersen Sandoval virker det ikke som om rektor har tatt til seg kritikken av klinikkplanene.

BEHANDLING: Studentene er opptatt av at dagens tilbud har lav terskel for pasientene og at de får håndterbare utfordringer i studieløpet.

– Vi har sagt mye og blitt hørt, men det virker ikke som at det går inn. Bovim hører på oss, men han engasjerer oss ikke i de faglige spørsmålene, mener han.

På dette svarer Bovim at saken er oppe til vurdering og at ingenting skal bestemmes før saken har vært på høring.

– Jeg har ikke fått med meg at studentene ønsker mer dialog, men om noen ønsker et møte for å si noe mer har jeg ikke noe imot det, sier Bovim.

Terapi for ekte mennesker

Pasientene som kommer til klinikkene i dag har lettere psykiske vansker.

– Terapi er en hovedpilar i psykologistudiet. Klinikken er vårt første møte med rollen som psykologer, forteller Sandoval.

En bekymring er at en ekstern institusjon som St. Olavs ikke har like god innsikt som universitetet om hva studentene har lært, eller kjenner til studentenes behov når de har praksis. Studentene selv frykter at de vil motta pasienter med tyngre psykiske lidelser enn hva de er rustet til å behandle som følge av flyttingen. De er redde for at helsehjelpen dermed ikke vil være forsvarlig.

– Dette er første gang vi prøver oss

på terapi på ekte mennesker med ekte problemer. Vi må alle starte et sted, og da er det viktig at vi begynner med pasienter med utfordringer vi faktisk er i stand til å takle, sier medstudent Christiane Rynning.

Dagens klinikker: et lavterskeltilbud

Rynning mener at dagens klinikkløsning fungerer godt.

– På Dragvoll har vi klinikere, veiledere og pedagoger samlet under ett og samme tak. Dette gjør dem lett tilgjengelige for spørsmål, og vi får tett oppfølging, sier Rynning.

Rektor Bovim mener at utdanningskvaliteten fortsatt skal være på topp hvis spesialisthelsetjenester tar over ansvaret, og at det derfor ikke er behov for bekymring.

– Klinikken er også del av en pasientbehandlingssituasjon, og vi må sørge for at også dette er optimalt, sier Bovim.

Tall fra den siste Shot-undersøkelsen viser en økende andel studenter med psykiske vansker. For dem som sliter, men ikke oppfyller kriteriene for å få hjelp fra spesialisthelsetjenesten, er det få tilbud. Dersom ansvaret flyttes til St. Olavs frykter Rynning at det kan gå utover tilbudet til

internklinikkenes 140 pasienter.

– Det som er flott med dagens ordning er at det er et lavterskeltilbud som man ikke trenger henvisning fra lege for å få plass på. Man kan til og med henvise seg selv, forklarer hun.

Protest under styremøte

Psykologistudentene har i protest mot en eventuell flytting av ansvaret for klinikkene opprettet en egen aksjon de kaller «Aksjon Tresko».

– Aksjonen er en samling av engasjerte studenter som ønsker informasjon, og å kunne bidra til saken, forteller Brennhagen.

I regi av «Aksjon Tresko» arrangerte Brennhagen en stille demonstrasjon utenfor Scandic Nidelven i slutten av oktober, hvor NTNU avholdt styremøte. Over 80 personer møtte opp.

– Målet med demonstrasjonen var å vise styrerepresentantene ved NTNU at vi bryr oss om saken. Det er ikke bare en sak som engasjerer instituttet, men også oss studenter. Etter aksjonen kom flere av styrerepresentantene bort og snakket med oss, forteller Brennhagen.

Bovim er også positiv til demonstrasjonen. ►

Rektor Gunnar Bovim besøker Institutt for psykologi og sier at han ønsker å flytte klinikkene til spesialisthelsetjenesten.

2013

UiO stenger sine internklinikker på dagen. Disse blir senere gjenåpnet etter protester fra studenter og ansatte.

Oktober 2017

Bovim uttaler på prinsipielt grunnlag at universitetet ikke skal drive helsetjenester.

Februar 2018

Mars 2018

Rektor bestiller en juridisk, en økonomisk og en faglig rapport om organiseringen av klinikkene.

Sommeren 2018

PWC leverer den juridiske rapporten.

Oktober 2018

Bovim sender rapporten fra PWC til Kunnskapsdepartementet for juridisk avklaring.

31. oktober 2018

«Aksjon Tresko» protesterer utenfor NTNUs styremøte.

– Det er kjempeflott at de engasjerer seg og at vi får diskutert ordentlig. Jeg tror ikke at vi har ulike mål, vi vil alle ha god utdanning og god pasientbehandling. Kvaliteten må stå i høysetet, sier Bovim.

– Helsevesenet skal bedrive helse

For å sammenligne de to mulige modellene for drift av internklinikkene, har tre forskjellige utvalg blitt satt ned til å foreta hver sin utredning: et økonomisk, et juridisk og et faglig utvalg. Bovim vil undersøke om det er hensiktsmessig å ha to like tilbud på samme sted, når psykologutdanningen og spesialhelsetjenesten flytter sammen på Øya. Med flere behandlere i samme bygg er Bovim klar på hvem han mener bør ha ansvaret for driften.

– Det er fornuftig at sykehuset har hovedansvaret for pasienter. Helsevesenet skal bedrive helse, sier Bovim.

Selskapet Pricewaterhousecoopers (PWC) gjennomførte den juridiske utredningen, som ble offentliggjort tidligere i år. Den konkluderer derimot med at utdanningskvaliteten kan svekkes dersom ansvaret for den kliniske opplæringen overføres til spesialisthelsetjenesten. Ifølge PWC vil det trolig ikke lenger være mulig å velge ut pasienter som ikke har rett på psykisk helsevern dersom tilbudet flyttes.

Til tross for at PWC konkluderer med at psykologutdanningen kan svekkes dersom spesialisthelsetjenesten tar over ansvaret for klinikkene, så virker det som Bovim står fast ved sitt forslag.

– Utredningen fra PWC konkluderte med noe annet enn det han mener. Det vi ser nå er at Bovim ikke tror på denne rapporten som han selv bestilte, mener Brennhagen.

Venter på avklaring

I oktober sendte Bovim PWCs juridiske rapport til Kunnskapsdepartementet for avklaring. Det er ikke klart når departementet vil ferdigbehandle rapporten.

– Vi har spurt departementet om hva vi skal gjøre med tanke på rapporten. Det er de som eier oss, og de må avgjøre hva som er rett, forteller Bovim.

Det er heller ikke klart når den økonomiske rapporten eller den faglige rapporten offentliggjøres. Opprinnelig skulle saken tas opp i desember av NTNU-styret, men dette er ifølge Brennhagen utsatt på ubestemt tid. **UD**

Divisjonssjef Liv Sjøvold for psykisk helsevern ved St. Olavs svarte kort på Under Duskens henvendelse. Hun sier at de forholder seg til vedtaket som NTNU fatter, og at de vil bidra til en god løsning uansett hvilket valg som tas.

INTERNKLINIKKENE

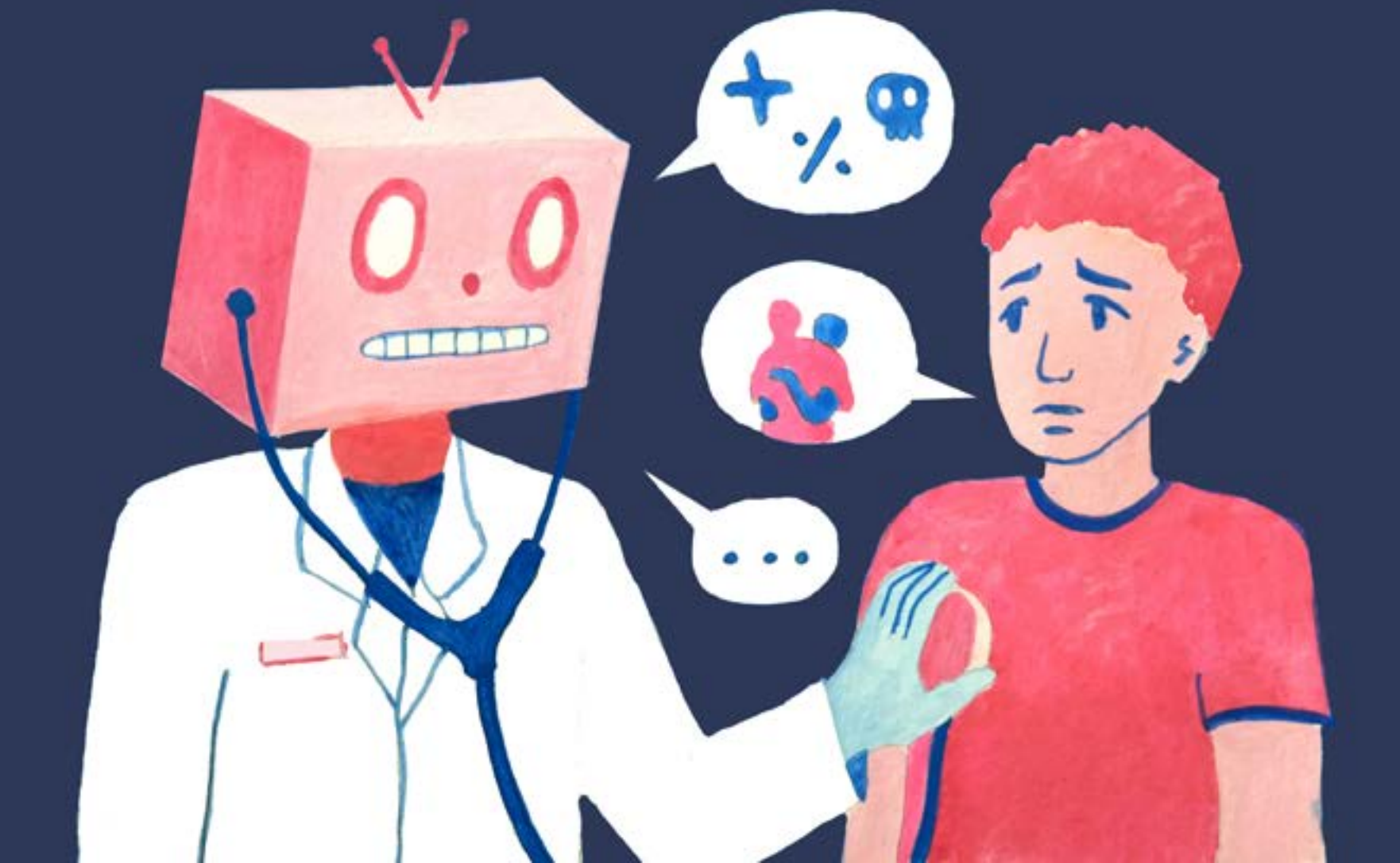
- På Dragvoll er det i dag en voksenklinik, en barne- og ungdomsklinik og en nevroklinik.
- Ved disse interne klinikkene får fjerdeårs studenter prøve seg som psykologer for pasienter for første gang.
- NTNU har vedtatt at psykologutdanningen skal flyttes til Øya, for å samlokalisere den med senter for psykisk helse.
- Rektor Gunnar Bovim vil i tillegg overføre ansvaret for klinikkene skal overføres til spesialisthelsetjenesten ved St. Olavs, noe studentene mener er problematisk av flere grunner.

LIGNENDE SITUASJON VED UiO

I 2017 var det også store konflikter rundt Universitetet i Oslos internklinikker. I fjor høst stengte universitetsledelsen klinikkene på dagen som følge av en juridisk rapport, hvor det hadde blitt avdekket flere avvik ved driften. Ledelsen ved UiO mente, i likhet med ledelsen ved NTNU, at studentenes kliniske praksis burde flyttes til spesialisthelsetjenesten.

Dette ble møtt med oppstandelse blant både studenter og ansatte. Etter en tid med protester ble klinikkene i Oslo gjenåpnet, og universitetet fikk beholde ansvaret for driften av klinikkene.

Kilde: Khrono

ILLUSTRASJON: Line Blom Salvesen

En person er mer enn bare karakterene sine

KOMMENTAR

JESPER NOHR

Debattredaktør

Karaktersnittet ditt fra videregående kan gi en god pekepinn på din faglige kompetanse, men det utelukker mange viktige kriterier som er like så viktige i arbeidslivet. Medisinstudiet ved UiO skal teste ut en ordning med opptaksprøve for en kvote av søkerne i 2020. Nå hiver også tannlegeutdanningen ved UiO seg med. Det er ingen tvil om at dagens inntaksordning, der man kun ser på karakterer, ikke fanger opp alle egenskapene til studentene. Motivasjon, personlig egnethet, empati og sosial intelligens er kvalifikasjoner som er ytterst nødvendige innenfor enkelte utdanningsfelt, men det tar ikke dagens inntaksordning høyde for.

Å ha seks i snitt betyr ikke at du automatisk blir en god tannlege, en god lærer eller ingeniør. I Danmark har man delt opp opptaket til medisinet i to kvoter, der den ene

kun går på karaktersnitt og den andre har en mer helhetlig vurdering. Den helhetlige kvoten ser på faktorer som arbeidserfaring, organisasjonserfaring og annen utdanning. I tillegg må man skrive motivasjonsbrev, og enkelte steder benyttes også intervju. Dette er en smart ordning, og man burde se på muligheten til å overføre noe lignende til enkelte utdanninger i Norge.

Det er positivt at medisins- og tannlegestudiene ved UiO ser på muligheten til å endre sine inntaksordninger. Hvis man ser på utenlandske institusjoner så er opptaksprøver allerede godt etablert, og det er ingen grunn til at dette ikke kan fungere i Norge. Variasjonen mellom de videregående skolene er stor, og det er fornuftig å prøve ut nye måter å gjennomføre opptak på. Det betyr ikke at alle utdanninger skal ha opptak ved hjelp av motivasjonsbrev og intervju, men at et utvalg utdanninger kan prøve ut andre opptaksmetoder. Profesjonsstudiene er et naturlig sted å starte.

Å prøve ut alternative opptaksmetoder må ikke føre til at man senker de faglige

kravene gjennom utdanningen. Selv med nye opptaksprøver må man kunne stille minimumskrav knyttet til karakterer i enkelte fag. Visse faglige forutsetninger er ofte helt nødvendige. I tillegg er frafall en stor utfordring innenfor flere profesjonsutdanninger. Odontologi ved UiO har enkelte år hatt en frafallsprosent på rundt 20 hos førsteårsstudentene. Nye opptaksprøver, med blant annet test av egnethet og motivasjon, kan være med på å motvirke det høye andelen som faller av.

Nå er det på tide å ta debatten om dagens rigide, karakterbaserte opptak. Trondheim burde i første omgang se på studier som lærer, sykepleie, psykologi og medisin. Studier som disse stiller særlig store krav til egenskaper som ikke fanges opp gjennom karakterkortet fra videregående. Selv om UiO så vidt har startet, har Trondheim fortsatt muligheten til å ta en ledende rolle i utviklingen av morgendagens opptakskriterier. Det er en mulighet man ikke bør la gå fra seg.

Bestill
time i dag!

10%
Studentrabatt!

*gjelder ikke salgsvare og
tannteknikerarbeid (krone, bro, implantat etc.)
*studentbevis må medbringes

Sit og doping: Forebygger mye, tester lite

Doper du deg som medlem hos Sit idrett er det små sjanser for at det får noen konsekvenser.

DETTE SKJER HVIS DU DOPER DEG OG SIT FÅR MISTANKE

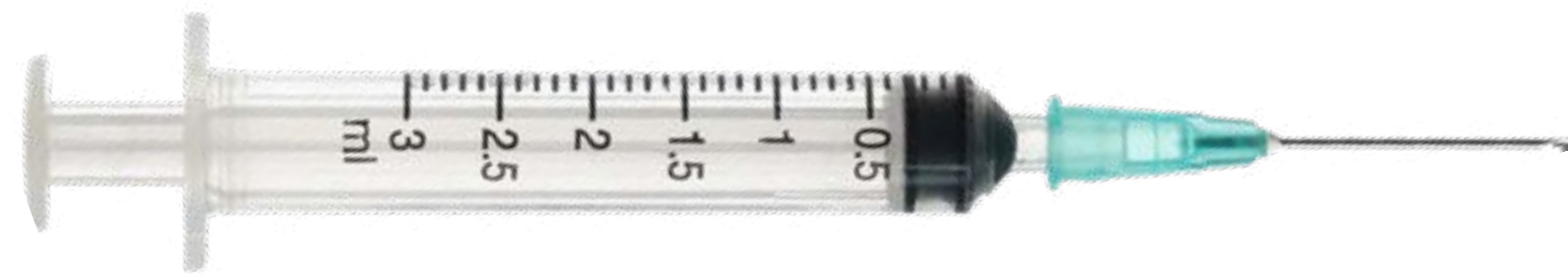
- Av hensyn til personvern må Sit trå svært varsomt.
- Du kan bli kalt inn til bekymringssamtale.
- Du kan bli henvist/påkrevd om å gjennomføre en dopingkontroll.
- Du risikerer utestengelse fra Sit sine treningssentre og politianmeldelse.

Kilder: Antidopingansvarlige Hoff og Blokkum ved Sit

«RENT SENTER»-ORDNINGEN

- «Rent Senter» er et forebyggende antidopingprogram fra Antidoping Norge.
- Over 400 treningssentre i Norge er sertifisert.
- Tilbyr informasjonsmateriell med et e-læringsprogram for medlemmer og ansatte.
- Tilbyr også gjennomføring av dopingkontroller.
- Koster 5500 kroner årlig for medlemskap.
- I tillegg kommer ekstrakostnader for dopingkontroller, foredrag og stand.

Kilde: antidoping.no

TEKST: Haakon Gunleiksrud, Peter-André Hegg | FOTO: Lasse Georg Tønnessen

I likhet med over 400 norske treningssentre er Sit sine treningssentre en del av Antidoping Norge sitt program, «Rent Senter». Studenter som trener hos Sit forplikter seg til å ikke bruke dopingmidler, og får tilgang til et omfattende informasjons- og læringsprogram. Blant verktøyene treningssentrene får til disposisjon er e-læring som gir opplæring til ansatte og medlemmer, og foredrag og plakater. I tillegg får sentrene muligheten til å gjennomføre dopingkontroller. Hensikten er å minimere bruken av dopingmidler ved både reaktivt og proaktivt arbeid.

Likevel gjennomføres det svært få dopingkontroller. Kommunikasjonsleder Halvor Byfuglien i Antidoping Norge forteller at det ikke er mange treningssentre som benytter seg av tilbudet om å gjennomføre dopingkontroller.

– I 2017 gjennomførte Antidoping Norge 50 kontroller på oppdrag for norske treningssentre, sier Byfuglien.

Mulig å omgå regelverket

Antidopingansvarlig og idrettssjef Katarina Sederholm Hoff i Sit idrett forteller at de ikke opplever dopingmiljøet blant studenter som særlig utbredt, men at de likevel jobber hardt for et treningssenter som er så fritt for misbruk av dopingmidler som mulig.

– Av hensyn til personvern kan vi ikke fotfølge folk. Jeg tror ikke på skremselspropaganda. Derfor er mesteparten av antidopingarbeidet vårt forebyggende. Studenter er voksne mennesker og vi må stole på at de bruker sunn fornuft og ikke doping, forteller Hoff.

Hun tror likevel at Sit sine treningssentre er langt fra verstingen i klassen, men at det går an å lure seg unna reglene.

– Jeg opplever at miljøet hos Sit er veldig godt. Det er sunne og positive folk som trener her. Dessverre finnes det muligheter for å lure systemet, fortsetter hun.

De siste årene har det blitt gjennomført

svært få bekymringssamtaler på Sit sine treningssentre, og enda færre dopingkontroller.

– Antidoping Norge kartlegger miljøer hvor de mistenker stort omfang av dopingmisbruk. Det hadde overrasket meg stort om våre sentre hadde kommet dårlig ut der, sier Hoff.

Forebygger ved tett oppfølging

Antidopingansvarlig Tore Blokkum i Sit forteller at de bruker personlige trenere (PT) og treningsveiledere aktivt for å få ned dopingbruk og skape et generelt sunnere treningsmiljø. De henter aktivt PT-ene og treningsveilederne fra NTNU, blant annet fra studiene bevegelsesvitenskap og treningsfysiologi.

– Det er gode utdanningsmiljøer i Trondheim og de vi henter har mye kompetanse. Videre blir de lært opp internt av oss, forteller Blokkum.

Han viser til en brosjyre fra Antidoping

Norge som handler om «Rent Senter». Brosjyren er et av flere materialer som er tilgjengelig for både PT-er og treningsveiledere, men også for ordinære medlemmer.

Alle nyansatte må også gjennomføre et e-læringsprogram med en avsluttende test før de kan begynne å arbeide med treningsmedlemmer.

– Vi satser på god kompetanse og kunnskap blant de ansatte når vi skal forebygge dopingmisbruk. Tilbudet er for dem som ønsker tettere oppfølging, mens treningsveilederne skal være til stede i treningslokalene for å svare på spørsmål om trening og kosthold, forteller Blokkum.

E-læringskurs er også tilgjengelig for treningsmedlemmer. Selv om det ikke er obligatorisk, benytter likevel en del seg av tilbudet.

– Vi kjører årlig en omfattende informasjonskampanje med fokus på sunn trening og antidopingarbeid. Blant annet blir

våre medlemmer oppfordret til å ta det gratis e-læringskurset som vi har tilgang til via vårt samarbeid med Antidoping Norge.

Både Blokkum og Hoff påpeker at de har treningsapparater som passer for alle.

– Her kan alle trene og man trenger ikke å ta doping for å trene med eksempelvis vekter. Vi tilbyr vekter som er tilpasset til alle behov, forteller Hoff.

Liknende situasjon i Oslo

Direktør Fredrik Refsnes i SiO Athletica (Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus) forteller at de enda ikke er en del av «Rent Senter»-ordningen. Han sier at alle medlemmer på Sio Athletica sine treningssentre likevel må skrive under på at de ikke bruker noen form for doping eller stimuli som står oppført på Antidoping Norge sin liste.

– SiO Athletica har nulltoleranse for bruk av rusmidler og doping. Senterlederne våre følger opp de bekymringsmeldingene som

kommer, og gjennomfører flere samtaler i løpet av året. Dette er ikke nødvendigvis knyttet til doping, men til atferd som kan være tegn på dopingbruk.

Han bekrefter at svært få dopingkontroller blir gjennomført. Videre legger Refsnes til at de ikke vet nok om hvor mange som kommer seg unna med dopingbruk, og at det ikke alltid er lett å se om noen doper seg.

– Ifølge Antidoping Norge er det to til tre prosent av befolkningen som bruker doping, og tallet er høyere blant unge. Vi ønsker derfor å gjøre enda mer for å forebygge doping på våre sentre. Doping er ofte en del av et mer sammensatt problem, og vi tror det er viktig med en helhetlig tilnærming. SiO har også tilbud innen fysisk og psykisk helse, samt ernæring som kan være til hjelp, sier Refsnes. **UD**

Plastikk, ikke så fantastisk?

Vi drikker, spiser og puster det inn – plast og mikroplast har kommet for å bli. Forskerne jobber nå for å se hvordan vi kan drive skadebegrensning.

TEKST: Tomaris Semet | FOTO: Torstein Olav Eriksen

FELTARBEID: Miljøgeolog, Cathrine Eckbo, ved Norges geotekniske institutt (NGI) forteller om sommerens prosjekt.

Verdens økende mengder med plastavfall er et miljøproblem som har generert enormt mye forskning og debatt de siste tiårene. Videre forskning har avdekket nye kritiske elementer, som blant annet mikroplast.

Folk mangler kunnskap

Seniorforsker Andrew Booth ved SINTEF forsker primært på de direkte og indirekte konsekvensene av mikroplast i marine økosystemer. Han forteller at det særlig er to problemer med folks generelle oppfatning av mikroplast.

– Den største misforståelsen må være at folk tror mikroplast er én enkeltting og størrelse. Det er litt som å gruppere kjemikalier som en enhet – det gir ikke mening, sier han.

I følge Booth er det massive størrelsesforskjeller i hvordan plast kan brytes ned eller produseres. Størrelsen har enormt mye å si for hvordan plastpartiklene oppfører seg kjemisk i miljøet, hvor det blir transportert og hvor lenge det lever. Videre peker han på de

kjemiske tilsetningsstoffene i plast.

– En feiltolkning er at mange oppfatter kun noen få tilsetninger som farlige, fordi det er disse vi oftest blir advart mot. Dette blir en forenkling, for man må ikke glemme at plast er et materiale som kan omfatte en rekke ulike kjemikalier. Det er denne kunnskapsmangelen som faktisk kan være en større fare, forteller han.

Fisk til besvær

Plastpartikler mindre enn fem millimeter er det som overordnet kategoriseres som mikroplast. Det har vært mye usikkerhet rundt hvordan mikroplast kan komme til å påvirke oss mennesker dersom vi konsumerer det.

– Det har blitt funnet mye mikroplast i magesekken til marine arter, for eksempel innen kommersielt fiske. Mange lar seg skremme av dette og vil derfor ikke spise slik fisk. Da kan jeg komme med noen gode nyheter, sier Booth.

Han forklarer nemlig at større mikro-

plastpartikler som oftest er for store til å bli absorbert inn i muskelfibre og interne organer hos mennesker. Kommer det inn i kroppen, kommer det ut igjen også. Det han faktisk frykter, er nanoplastpartikler som er så små at de kan komme seg inn i kroppssvev. Hvis plasten da skulle komme til å frigjøre kjemikaliene, kan det få negative konsekvenser for både dyr og menneske.

– Effektene av dette er ikke noe vi kan spekulere i med sikkerhet, fordi det meste av forskningen til nå har vært på mikroplast, understreker Booth.

Resirkuleringsprosjekt

Mens Booth har fokusert på vann, har miljøgeolog Cathrine Eckbo studert plastavfall på land. I forbindelse med feltarbeid sammen med FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) dro Eckbo i sommer til Etiopia og Kenya for å kartlegge problemer med plastavfall i flyktningleirer.

– Det var mange som opplevde plasten som

et problem, spesielt i Etiopia. I Kenya var det litt annerledes, fordi mye av plasten ble brent og dermed ikke var like synlig, sier hun.

Eckbo forteller at teamet brukte mye av tiden på å kartlegge.

– Triangulær kommunikasjon og manglende kvantitativ data gjorde det vanskelig å sette konkrete tall på mengden plast som var i omløp, forklarer hun.

I tillegg til å kartlegge mengden plastavfall, var målet også å motivere til aktivitet innad i flyktningleirene.

– Vi møtte folk innad i leirene som allerede jobbet med å samle inn plast som de solgte videre til lastebiler som fraktet det til større byer, sier Eckbo.

Målet er derfor å få satt opp resirkuleringsfabrikker innad i de ulike flyktningleirene i løpet av 2019. Håpet er at fabrikkene skal kunne drives og opprettholdes i samarbeid med lokalbefolkningen slik at de blir aktivisert, i tillegg til at de får muligheten til å stå sterkere økonomisk.

– Vi har også sett på mulighetene for å lage hus av plastflasker, men dette er mer krevende da det ofte er veldig mange flyktninger det er snakk om. Det trengs mange flasker per hus, forklarer hun.

Mange lar seg skremme av mikroplast og vil ikke spise slik fisk. Da kan jeg komme med noen gode nyheter.
– Andrew Booth, seniorforsker

Grønt er skjønt

Eckbo håper at prosjektet vil bli finansiert, og forteller at responsen så langt har vært veldig positiv. I tillegg forklarer hun at det lønner seg å investere pengene sine i miljøproblematikk.

– Grønn satsing er jo veldig i vinden nå og det er blitt mye fokus på plastproblematikk. Det teller alltid positivt for bedrifter å satse

på miljøinitiativer, sier hun.

Leder Frida Nygaard for IUG ved NTNU sier seg enig i at et grønt fokus er en økende trend.

– Mange av de som skriver bachelor- og masteroppgaver hos oss fokuserer på fornybar energi. Bistandsorganisasjonene jobber også mye med miljørelaterte problemstillinger, så det er klart at ingeniører kan bidra mye på det området, sier hun.

Hun forteller at det imidlertid ikke er mange prosjekter som er direkte knyttet opp mot plastproblematikk innad i IUG Norge.

– Vårt hovedmål i IUG er å inspirere ingeniørene til å bruke kompetansen sin til noe mer. Så lenge det er behov for det, oppfordrer vi studentene til å bruke utdanningen sin til å gjøre en forskjell i global sammenheng, sier Nygaard. **UD**

MIKROPLAST:

Primær mikroplast:

Laget i spesifikke størrelser avhengig av bruksområde.

Sekundær mikroplast:

Fragmentert plast fra større enheter.

Størrelse på partikler:

> 5mm: Makroplast
1-5 mm: Mesoplast
1 nm - 1mm: Mikroplast
< 1nm: Nanoplast

Ingeniører Uten Grenser Norge (IUG) er en ideell organisasjon som bistår med ingeniørkompetanse til prosjekter som fremmer utvikling. Lokallaget ved NTNU arrangerer jevnlig foredrag som inviterer til debatt og kunnskapsutveksling mellom både studenter og eksperter.

Pasta med chorizo

En god og lettvint middag som gjør eksamensperioden litt mer levelig.

TEKST OG FOTO: **Jesper Meisler**

Chorizo er en sterk krydret svinepølse, men den varianten du ofte finner i din lokale butikk er mild og god på smak. Dette gjør at den passer ypperlig i en kremet pastasaus.

Ha i en chili eller to sammen med grønnsakene dersom chorizoen er for mild for din smak. Dermed får svettekjertlene litt å jobbe med, og du kan samtidig innbille deg at eksamensnervene har inntruffet, dersom et spark bak er det du trenger for å sette i gang med den intensive lesingen. I tillegg får du en pastasaus med futt i, noe som vil hjelpe deg å våkne opp etter en lang dag på lesesalen.

DU TRENGER:

- Ca. en fjerdedel av en chorizopølse
- En skvett olivenolje
- 2-3 champignon
- ½-1 paprika
- 2 finhakkede sjalottløk
- 1 finhakket hvitløksfedd
- Pasta av typen du selv foretrekker, beregn cirka 100 gram tørr pasta per person.
- 10-12 cherrytomater eller en boks hermetiske tomater
- Ca. 1 dl fløte eller crème fraîche
- Salt og pepper
- Sitronsaft
- Litt revet parmesan til topping om du ønsker

SLIK GJØR DU:

1. Fjern skinnet på chorizopølsen, og skjær den i biter. Finhakk løk, hvitløk og paprika. Plasser chorizoen i en tørr stekepanne på middels varme og stek i noen minutter. Når du ser at oljen begynner å trekke ut av pølsen har du i olivenolje.
2. Kutt sopp og cherrytomater. Tilsett deretter løk, paprika og sopp i pannen sammen med chorizoen og stek til grønnsakene har myknet. Ha så i hvitløk og cherrytomatene, og stek videre i noen minutter.
3. Kok pasta etter anvisning på pakken.
4. Tilsett fløte eller crème fraîche sammen med chorizoen og grønnsakene og kok opp. Smak til med salt, pepper og sitronsaft. Bland sausen med pastaen mens den enda er varm.

Topp med parmesan like før servering.

Julebrussorbé

Ta med trøndersk julestemning på flaske hjem til jul.

Til jul bør du introdusere familien for noe av det beste Trondheim har å by på, nemlig Dahls julebrus. Samtidig kan du benytte anledningen til å røkke ved desserttradisjonene i familien. Ikke så glad i den tradisjonelle riskremen? Server heller hjemmelaget sorbé av julebrus som vil gjøre feiringen til et eneste stort jubelbrus.

I og med at Dahls er Norges ubestridte ener når det kommer til julebrus, etter undertegnedes ikke fullt så objektive mening, vil den naturligvis gi det beste resultatet. Om du likevel sverger til annenrangs jule-leskedrikker fra andre bryggerier rundt om i det ganske land, kan du prøve deg fram og skape din egen lokale spesialitet.

DU TRENGER:

- 1 dl vann
- 80 gram sukker
- 2 eggehviter
- 3 dl julebrus
- 1 ss glukose
- Saft fra sitron eller lime av ønsket mengde

SLIK GJØR DU:

1. Pisk eggehvitene stive i en ren bolle av glass eller metall. Det er viktig at bollen er helt ren, da eggehvitene ikke vil stivne dersom det er rester av noe i bunnen av bollen. Du vet at du pisket nok når du kan snu bollen på hodet og alt holder seg på plass.
2. Kok opp sukker, vann og glukose. Det skal fosskoke i 4-5 minutter til sukkeret er oppløst.
3. Tilsett vannet med sukker og glukose i de piskede eggehvitene. Hell i en tynn stråle mens du pisker i høy hastighet, kjøkkenmaskin gjør den jobben lekende lett. Pisk helt til blandingen er avkjølt.
4. Mål opp julebrus og rør ut noe av kullsyren. Tilsett julebrus i marengsen litt etter litt. Det er viktig at du ikke pisker, men vender det forsiktig inn for å bevare luftigheten i blandingen.
5. Smak til med sitronsaft for å balansere sødmen. Personlig foretrekker jeg mye syrlighet, minimum en halv sitron. Når du er fornøyd med smaken setter du blandingen i fryseren med plastfolie over. Visp i blandingen ca. hver halvtime for å hindre at sorbeten blir kornete. Gjør dette de første par timene, for så å la den stå og fryse helt.
6. Etter at sorbeen har frosset helt kan den oppbevares i fryser i flere dager/uker som annen is. Ta sorbeten ut av fryseren og oppbevar i kjøleskap 30 minutter før servering.

Server gjerne sammen med julekaker for å tilføre noe sprøtt tilbehør til den myke sorbeen.

MANGLER DU FORTSATT NOEN PENSUMBØKER?

Ca. 70% av bøkene som selges brukt på iBok.no er merket «som ny» eller «ubrukt»

iBok.no

Norges største markedsplass for kjøp og salg av brukte pensumbøker

ILLUSTRASJON: Line Blom Salvesen

Den kalde, fine tida

Det sies om livet at kun to ting er sikkert: døden og skatt. Som student møter du etter hvert begge deler, men noe som er litt mer sikkert og desto mer gjentakende er eksamen.

SAMFUNDETLEDER

Eirik Sande, leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

Jeg skal være ærlig, og kanskje litt utradisjonell, men jeg er ganske glad i eksamensperioden. Stillheten senker seg over lesesalen, og det eneste du kan høre er en lett blafring idet helt ubrukte pensumbøker åpnes for første gang. Det, og en salig blanding av diverse «chill focus»- og «soothing studying»-spillelister fra Spotify som naboen din med headset spiller på repeat. Den samme naboen som insisterer på å spise knekkebrød med makrell i tomat på pulten til lunsj. Hver dag.

Misforstå meg rett: Jeg er ikke en person som er veldig glad i stress eller overhengende frister. Tvert om har jeg en aversjon mot deadliner og misliker alt som gir voldsomme utslag på pulsklokka. Jeg har et ansikt og en personlighet som viser veldig godt at jeg er stressa, og jeg er ikke flink under press.

Likevel er det noe deilig over å styre sin egen hverdag. Til vanlig må du jo gå i forelesning og late som du har dårlig samvittighet for å sjekke Instagram hele tida, mens nå kan du

endelig oppdatere den hele dagen, helt fritt for andres dømmende blikk. Du kan se på Youtube og late som det er læring! Bare sleng inn en og annen videoforelesning mellom humorkavalkadene, så kan du kalle det studering samtidig. Er det sånn her det er å jobbe frilans?

På den annen side, ikke alt ved eksamensperioden er veldig koselig. Det er mørkt når du går inn og mørkt når du går ut av lesesalen, og det smitter over på både humor og sinnsstemning. Det hjelper heller ikke at dietten stort sett er mellombar og klementiner, og at du har fire forskjellige versjoner av Nelly og Kelly Rowland – «Dilemma» på hjernen på grunn av Markus Nebys siste Instagram-påfunn.

Likevel må man velge å se det fine i en ellers stressende tid. Jeg er absolutt ingen ekspert, og eksamenstida kommer hvert år som julekvelden på kjerringa for meg også, men jeg har tross alt gjort dette i noen år. Derfor tillater jeg meg å komme med noen råd på veien – kanskje ikke veien til A, men i hvert fall den veien som gjør at du også denne gangen kommer deg helskinnet gjennom adventstida. For det første, husk at tida di er dyrebare, men ikke uerstattelig. Bruk god tid

på lunsjen, og snakk med de du vanligvis bare nikker til på vei inn og ut av forelesning. Snakk om noe annet enn pensum, kanskje dere kan planlegge eksamensfesten kullet deres skal ha? I tillegg er det viktig å gjøre noe hyggelig før eksamensdagen, gå på kino eller ta en løpetur. Ingen lærer noe den siste dagen uansett.

Videre må du huske å nyte førjulstida. Hør på julemusikk på bussen, ring mora di og si at du har bestilt billetter hjem og nyt den første snøen. Den blir til irriterende slaps fort nok, ingen vits i å ta sorgene på forskudd. Det siste du bør ta med deg er at eksamenstida er som semesterets helg: det er lov å kose seg litt ekstra. Kjøp med deg en pose godteri som du kan dele med naboen på lesesalen om dere har lange dager, eller lag litt ekstra pizza som du kan ha med til lunsj. Jeg håper du som leser dette bruker noen av tipsene, og at kanskje du også lærer å sette pris på eksamensperioden. Husk at i enden av alt venter jula som en lun gulrot. Da er det bare å komme seg gjennom det helvetet som er julegaveshopping, så kan du la beina ligge høyt og kjedespipe pepperkaker. God eksamenstid!

FOTO: Lea Kjølland

Tales mistold a hundred times before – and now once again

DEBATT

PEDER BRENDE JENSSEN

SAIH Trondheim

REBEKKA RINGHOLM

SAIH Trondheim

We want to tell you the story of a country.

It's a country which has been deprived of its independence several times. The most recent war claimed many civilian lives, but the state has managed well in recovering, with good help of foreign aid. In contrary to the case of Angola and Benin, the discovery of natural resource reserves has helped the way out of misery and poverty. Over the last few years it's become quite the travel destination, and affluent tourists from all over the globe come to experience the traditional culture, exotic food and spectacular nature. Local and indigenous communities are concerned about their culture being watered out, the garbage left by the tourists and the traditional trails being downtrodden, but tourism is an important source of income, so it's hard to refuse the development.

The country we are portraying here is Norway.

Does it surprise you? What places came to your mind when reading about foreign aid, poverty, exotic food, and development? We all associate particular words, stories and forms of phrasing with particular situations, places or people. Of course, those perspectives are also a part of the reality, but as author Chimamanda Ngozi Adichie puts it: «The problem with stereotypes is not that they are untrue, but that they are incomplete. They make one story become the only story.» There is a lot of power in being a journalist. You get to choose what information is being published, and consequently, what the reader learns about the topic. This is a responsibility that we believe the editors of Under Dusken has not taken seriously when publishing the article «Snapshots of change» in the previous issue.

No story has an «unsorted version». In order for us to understand an article, we need to know more about these stories: context matters! An article like «Snapshots of change» requires more background on how the story came to be. Why did the journalist travel to Tanzania? How were the language barriers overcome? The credibility of the article is further undermined by the lack of

cultural context. Most Norwegian readers are not familiar with the Maasai people, and as such this article will be their only source of information. The lack of context in this article doesn't portray the diversity of the Maasai people, and despite good intentions, becomes a reproduction of an incomplete story.

Furthermore, upholding the dignity of people is essential when portraying them in articles. One picture used in this article shows naked boys standing by a river. If someone who visited Heimdal and wrote a piece about gender norms chose to accompany the text with a picture of naked Norwegian children, not a single newspaper in Norway would publish it. It seems like the boundaries for what is ethically accepted to publish change when the cultural context is different from ours.

The fact that our student newspaper tries to look beyond our immediate surroundings is great, but Under Dusken owes it to its readers to provide a more nuanced and reflected view of the world. If not, they will only be reproducing, as the journalist of the article phrases it, the «tales mistold a hundred times before».

DEBATT

NORUNN KROKEIDE

Ungdomskandidat for Grønn Ungdom Trøndelag

ILLUSTRASJON: Astrid Böhler

Dagens politikk legger opp til at vi skal jobbe mer, tjene mer, kjøpe mer og kaste mer. Det er en materialistisk tankegang som ligger til grunn, som ødelegger for både mennesker og natur. Den gjør ikke menneskers liv bedre, og bidrar til å forsterke vår tids største utfordringer: klima og økologisk kollaps. Et prinsipp om evig vekst og økt forbruk, som ikke tar hensyn til at det er andre ting som gjør livet bra enn shopping, gidder jeg ikke være med på. Fokuset bør ligge et annet sted, nemlig på å gi folk tid til det som gjør livet bra.

Målet bak politikken bør være å gjøre liv bedre, enten det er gjennom å ta vare på naturen som gir oss god psykisk helse, eller å sikre alle like rettigheter. Når vi vet at økt forbruk ikke gjør oss lykkeligere, og attpåtil bidrar til å koke kloden, må vi prøve noe nytt. Økt produktivitet bør tas ut i mer fritid, ikke større forbruk. En slik politikk er bra for menneskene, og er underlagt prinsippet om økologisk bærekraft. Vi klarer ikke å skape gode liv for alle før vi sørger for at vi har et stabilt klima og tar vare på våre økologiske ressurser på lang sikt.

Vi må tørre å være litt idealistiske av og til. Vi må tenke langsiktig og forestille oss det beste samfunnet selv om det rokker ved etablerte dogmer. Den grønne tanken om kortere arbeidstid, mer tid til hverandre og lavere forbruk, er kontroversiell. Likevel mener jeg den trengs mer enn noensinne. Og vi må tørre å kjempe for de

politiske endringene som fører oss dit vi vil. Dersom du heller vil ha mer fritid enn økt kjøpekraft, så ta det med deg ut i politikken. Studentene bør gå fremst i marsjen for et mindre stressa samfunn. Det er vi som merker det på helsa når fokuset kun er på effektivitet og økte prestasjoner. Vi bør kjempe gjennom en ny tankegang som bidrar til en god helse og et trygt klima for alle.

Jeg ønsker meg et samfunn med et lavere tempo. Et samfunn hvor vi tar vare på folks psykiske helse, klimaet og naturen, og hvor evig forbruksvekst ikke er et urokkelig premiss. Det blir for dumt at vi skal jobbe bort livet. Det er kun De Grønne som setter økologisk trygghet foran økonomiske interesser. Det er helt på trynet når vi vet at økonomien er underordnet, ikke overordnet, naturen og klimaet. Økonomisk vekst kan ikke trumfe planetens tålegrenser – så enkelt er det.

Consumeristmas

Christmas is fast approaching, and the market knows it.

DEBATT

MALIN NILSSEN
Student

ILLUSTRASJON: Renate Sorgård

On Saturday 17th of November, Trondheim was lit up by Christmas lights lining its cobbled streets, and a grand, new Christmas tree will brighten up the square in December. Shop windows are already filled with red, green, glitter and snow, signs for Christmas presents for her and him, and every coffee shop has their sugary Christmas range in stock, ready to send Christmas spirit right to your core.

We pop our hats on, buy a Christmas-themed paper cup filled with milk, sugar, etc., and stand outside in the misty, bone-cold weather and watch the city spend excessive electricity on light. We open our emptying wallets, buy this and that in shops that know exactly what dad wants for Christmas. We peruse bright streets in search of more material pleasure, surrounded by the smell of Christmas, wafting over from the market where someone is burning almonds in sugar, another serving gløgg. And we want it all. We empty our pockets to try to please ourselves and our loved ones, buying things none of us necessarily need. We feel happy and warm inside because we are surrounded by such lovely artificial light in the dark, winter evenings, the excess of sugar keeping up the gaiety (until the next sugar-low hits and we have to rush to the nearest stall selling porridge), and we feel satisfied the materialist overlords won't hunt us down this Christmas either.

Now, don't get me wrong, I love Christmas and all its tacky lights, smells and sounds (I did, after all, start listening to Christmas music in November) But aren't we too knowledgeable for this? Don't we know how bad it is for us, our planet, the future? I think we do, but we choose to ignore it, holding on to our belief that Christmas is meant to be excessive. I'm not preaching the lack of Christianity in Christmas, but I do believe the market and our consumerist habits have taken over. So why do we continue to do it, to play the consumerist game? Why do we fall victim to all these temptations when, deep down, we know we shouldn't?

I don't know the answer, unfortunately. But I do know that we can make some changes. If we don't buy all those unnecessary gifts, don't excessively do anything, we might still feel good. After all, isn't that the major worry? That we won't feel happy? We're so used to satisfying ourselves with material things, not stopping to consider what actually makes us happy at the end of the year. I, for one, know that I love and appreciate

Christmas because I can see my whole family together in a room, relaxing and not worrying about work or the future. To me, the happiness comes from the time I spend, not the money. I don't need all those presents (although I need new socks). What I need is quality time with loved ones. I doubt you totally disagree.

So maybe this Christmas, take a step back and consider your actions. Maybe don't buy your dad that hilarious, absolutely useless tool, or your mum that tenth scarf. You know they don't need it, they only need to see you and see you happy, and it goes both ways. We believe that happiness comes from owning things, but do you feel happier after Christmas because you own more stuff or because you spent quality time with your family? I'm not saying don't buy any presents, but maybe change what you buy. I do not have the answer, just the query as to what Christmas really should be about, and the will to make us consider the planet when we go into over-producing, capitalist Christmas-time.

Holder du deg til “lykkepromillen” blir julebordet bedre for alle!

OPPTUR MED TOPPTUR

November er her, og har så langt ikke engang lagt igjen sludd. NTNUI Telemark-Alpint gleder seg likevel til sol og snøfylte dager på fjellet.

TEKST: Sofie Flølo Dyrstad og Emil Sørheim
FOTO: Celine Bergundhaugen, Kristian Aalerud (NTNUI)

NTNUI Telemark-Alpint er en studentorganisasjon under NTNUI som er basert på skisportene telemark og alpint. Sindre Toftdahl, leder av NTNUI, , innrømmer at navnet kan være misvisende.

– Vi kaller jo oss Telemark-Alpint, men hovedsakelig er det topptur som er vår hovedretning, og det er det mange av turene baserer seg på.

Grappa er opptatt av å spre det glade budskapet om ski til medstudenter, noe de har lyktes med i år. De forteller at det har vært litt trått til tider, men dette året har begynt bra for deres del.

– Det er jo veldig kjipt når folk som vil være med ikke får være med, men for vår del er vi veldig fornøyd når vi får fylt alle plassene, sier Toftdahl.

Avhengig av snø

Kalenderen viser ingen planlagte turer på denne siden av nyttår. Så langt har turene dette semesteret gått ut på å bli kjent, og har bestått av to turer på bar bakke – én i Meråker og én i Trollheimen.

– Sesongen begynner jo egentlig etter dette semesteret, men så langt i år har vi hatt to bar-marksturer for å skape et godt miljø, sier Silje Aabel, som har vært med i NTNUI Telemark-Alpint i snart to år.

– På turen til Trollheimen traff vi faktisk den

helgen det var snø. Da sto vi på ski, så vi har fått til en skitur i år, legger Toftdahl til.

Vil spre skiglede for alle

Gruppas hovedmål er å spre allmenn skiglede i studentmiljøet. De legger vekt på at den er åpen for alle nivåer.

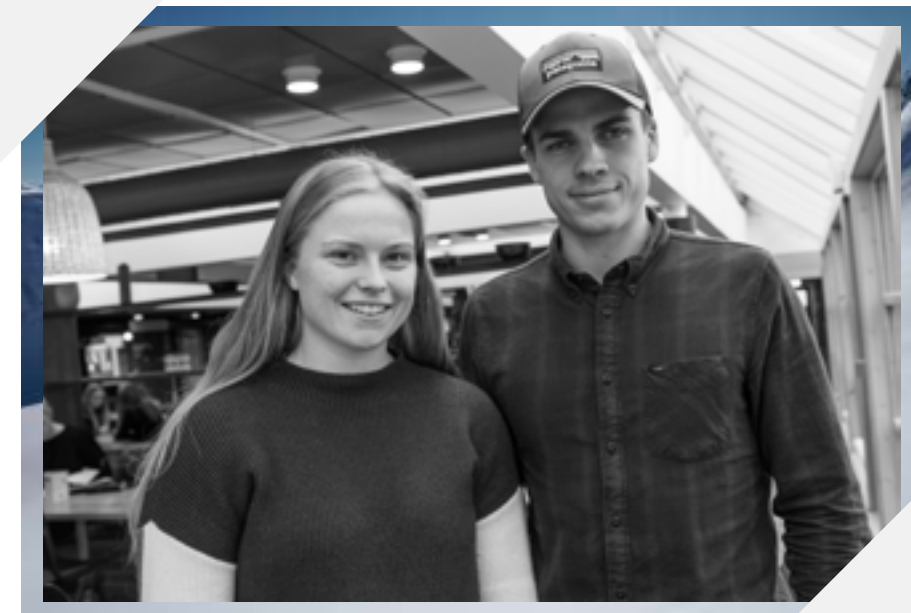
– Vi drar på tur utenfor Trondheim sammen, kan man dra på ski- og fjellturer etter ønske. Alle går ikke på tur sammen hele tiden, og alle finner sitt nivå, sier Toftdahl.

Selv har Toftdahl stått på ski lenge, og har vært meget interessert i å gå på toppturer. Han kjente et par som var med i NTNUI Telemark-Alpint fra før, og legger til at veien inn er lett, men veien ut er litt vanskelig. Han trekker fram Sunnmørsalpene som et av de beste minnene med turgrappa.

– Sunnmøreturen er vår virkelige godbit. Vi drar til Sunnmørsalpene i en uke i mars, og om vi er like heldige som vi var i år, så er det en uke med sol og god snø, sier Toftdahl.

– Vi som ikke var med er veldig misunnelige på årets tur, legger Aabel til.

Utenom Sunnmøre drar NTNUI Telemark-Alpint til Oppdal, Sunndal og Romsdal. Dette er populære turer hvor man ofte må sitte klar når påmeldingen legges ut for å få plass.

GLEDER SEG: Silje Aabel og Sindre Toftdahl ser begge fram til snøfylte toppturer på fjellet.

Alternativ trening

Bortsett fra ski- og barmarksturer arrangerer NTNUI Telemark-Alpint sirkeltreninger på Sit Gløshaugen på mandager, og turntreninger noen søndager i semesteret. Aabel tror selv at treningene har blitt såpass populære fordi det er veldig lavterskel, samtidig som det er en sosial arena.

– Jeg tror det er mange som er med på treningene som ikke vet at det er vi som har dem. Det bare sprer seg, og folk blir med og synes det er gøy. Det er også en måte å holde kontakten med folk man har møtt på turer med samme interesser, legger Toftdahl til.

Selv om eksamensperioden går til lesing og ikke skiturer for NTNUI Telemark-Alpint, blir sirkel- og turntreningene fortsatt arrangert.

– Vi sier at turntreningene er for å lære triks og slikt, men det er egentlig for å leke oss litt i turnhallen, sier Aabel, og legger til at dette også er et lavterskeltilbud for alle.

Høy inkluderingsfaktor

I tillegg til å være en gruppe for topptur-interesserte, er NTNUI Telemark-Alpint en arena hvor mange skaper nye relasjoner. Flere drar også på tur sammen senere, uavhengig om det er i regi av NTNUI Telemark-Alpint.

– Men om man er med på alle turene vi arrangerer, så er det ikke så mange helger igjen til å dra på egenhånd. Vi arrangerer en del turer, sier Aabel.

Begge to er enige om at terskelen for å bli med i NTNUI Telemark-Alpint skal være lav.

– Vi skal være et sted der man kan møte likesinnede og bli kjent, sier Toftdahl.

– Selvfølgelig har vi de som er kjempegode på ski, men det er også veldig lov til å bli med, selv om du ikke er fullt så god og erfaren. Vi leier ut skredsøkere og alt til turer egentlig, så det gjør at det er lettere å være med, avslutter Aabel. **UD**

RØDT KORT:

Kylian Mbappé

Mbappé har fått et rykte på seg for å være en jordnær fotballspiller med beina godt plantet på jorda. Han er ifølge familieadvokaten sin, Delphine Verheyen, ikke opptatt av penger i det hele tatt. Skal vi tro de nyeste rapportene, så er situasjonen akkurat det motsatte. Mbappé skal da han overførte til Paris Saint-Germain i 2017 ha bedt om en samlet lønn på 524 millioner kroner for de neste fem årene han skulle spille der. I tillegg skal han ha krevet å få fly i sin egen privatjet, høyere bonus enn de andre spillerne i klubben, fritak for skatt på bonuser, og en garanti for at han kom til å bli den best betalte spilleren i Paris dersom han vant Gullballen.

Ikke vår gullball vel og merke, men den litt mer kjente. For en som tydeligvis ikke kunne brydd seg mindre om penger, er dette veldig mye kapital å kreve. Her kunne nok noen hatt litt nytte av å ha kjennskap til Kants kategoriske imperativ. Gode gamle Immanuel snur seg nok helt sikkert i graven takket være disse avsløringene. Beklager Mbappé, men det ser nok ut til at vi blir nødt til å trekke tilbake gullballen vi ga deg i UD #7!

GULLBALL:

Ingrid Syrstad Engen

Hun er bare 20 år og ser allerede ut til å være kvinnefotballens svar på Martin Ødegaard. For de uinnvidde er Ingrid Syrstad Engen en fotballspiller på Norges beste kvinnelag, nemlig LSK Kvinner. Hun spiller derimot ikke bare for det beste norske kvinnelaget, men har også siden februar vært en fast spiller for kvinnelandslaget hvor hun blant annet spilte en stor rolle i å kvalifisere Norge til VM. I likhet med Ødegaard har flere europeiske toppklubber nå sperret øynene opp for ungjenta, noe vi synes er litt av en prestasjon.

Yair Rodríguez

Rekorder er til for å brytes. Eller gjentas i det minste. Det mente i hvert fall Yair Rodríguez da han bestemte seg for å slå knockout på Chan Sung Jung i aller siste sekund under UFC-stevnet i Denver. Han er derimot ikke den første skippertakspersonen innenfor MMA som lar ting ligge til siste liten. Ingen har klart noe lignende siden Demetrious «Mighty Mouse» Johnson var den første som satte rekorden i 2015, da han ventet til aller siste sekund med å avslutte kampen mot Kyoji Horiguchi.

Æ GIR DEG **-10%** PÅ FRUKT OG GRØNT HELE ÅRET!

Har du prøvd våre gode supper?
Lettvint middag i en travel hverdag

REMA 1000

Bare lave priser

En kirke for alle

Til åpen kirke i Vår Frue kommer troende så vel som ikke-troende for å bli sett, hørt og nyte godt av medmenneskelig kjærlighet.

TEKST: **Peter Fagernæs** | FOTO: **Michael Schult Ulriksen**

Over 800 år har Vår Frue kirke stått kun et steinkast fra den overveldende Nidarosdomen, gjennom all slags vind og vær. Når dagene nå blir kortere og frosten biter seg fast i kirkespiret, holder Vår Frue dørene åpne. Siden 2007 har kirken i samarbeid med Kirkens bymisjon og frivillige arrangert gratis måltider, konserter, diktlesning og sjakk i et tilbud kalt Vår Frue – åpen kirke. Det har blitt et sted hvor alle kan møtes, føle trygghet og varme seg når det er kaldt ute.

Utenfor kirken står det en mann. Han er frivillig og synes det er fint å ha noe å gjøre. Han er fattig, men får dele dagene og kveldene med noen som setter pris på hans bidrag. Ut av kirken går en dame, litt vaklende til beins. Hun skal ut og trekke litt frisk luft og tenne seg en røyk. Torsdagssuppen er ferdiglagd og bæres inn i kirken.

Under det høye kirketaket samler alle slags folk seg til middag. De som har tatt seg en blund på kirkebenkene har våknet opp til lyden av samtaler, latter og skritt.

Livet langs gata

Stearinlysene er tent og rundt bordene sitter de som vanligvis ses på gata. En av dem heter Victor og er fra Bucuresti i Romania. Han er takknemlig for tilbudet, men forteller at han også har dårlige minner fra Vår Frue kirke.

- Det har vært noen harde netter på kirkegulvet, og jeg har følt mye smerte her. Men sulten har jeg ikke vært, sier han.

Victor er ortodoks kristen og har bodd tre år i Norge. Tidligere levde han et normalt liv med sin norske kone, men siden han fikk påvist en kreftsvulst i hodet i juli og brøt forholdet til

kona har livet bydd på utfordringer. Om dagen vandrer han rundt i byen med alle tingene sine i en sekk. Om natten sover han i køyesenger på rom med ti andre for 15 kroner natten hos Røde Kors. Han strekker hånden ned i lommen og tar opp alle pengene sine: fire-fem enkrøniger, en femmer og en tier.

- Tiggere ler av meg fordi jeg går fem timer og panter flasker for mellom 20 og 70 kroner, når de kan tjene flere hundre. Men av prinsipp vil jeg ikke dit, forteller han.

Som kristen er det viktigste for Victor å ha Gud i sjelen. Så lenge Gud er med ham føler han seg sterk. Troen er noe han kan holde seg fast i, også når det er vanskelig å være menneske. I kirken føler han seg alltid velkommen.

Prestekallet

Måltidet er i ferd med å fullføres. Alle er mette og noen henter seg en kopp kaffe før presten trer inn i rommet. Han går fram til en lysestake omgitt av brosteiner og tenner et lys for alle til stede i kirken. Etter ham kommer andre som ønsker å tenne lys og dele det de har på hjertet. Det er et sted der alle som vil blir hørt og hvor en kan sette ord på alt. I de nytente flammens lys holder presten sin preken.

På tordagsmessene er det Kirkens Bymisjon gateprest som holder gudstjenesten. Blant kveldens gjester er han bedre kjent som Odd Halvor. Fra ung alder av har han følt tilhørighet i kirken, en tilhørighet han ønsker å dele. Allerede på søndagsskolen lærte han at bakgrunn og hudfarge ikke spiller noen rolle. På videregående visste han at det var prest han skulle bli, med et ønske om å jobbe for en åpen kirke. For fjorten år siden ble han gateprest.

PREKEN: Gateprest Odd Halvor kommer til kirken for å forkynne Guds ord.

WWW.UNDERDUSKEN.NO | REPORTASJE 25

HUMANIST: Generalsekretær Trond Enger i Human-etisk forbund ønsker kirken alt vel, men vil ha et tydeligere skille mellom stat og kirke. (Foto: Human-etisk forbund)

– På gaten møter jeg også de som ikke trives så godt i kirken, og jeg får møtt dem på deres hjemmebane, forteller han.

Kirkens rolle

Under årets tv-aksjon ble det samlet inn penger til Kirkens Bymisjon, med slagordet «Mindre alene sammen». Vår Frue – åpen kirke finansieres av donasjoner, og jobber med å knytte bånd. Det kan være vanskelig å føle seg alene i verden, men gjennom felles måltider kan man spørre om å få tilsendt smøret eller kaffen, starte en samtale og bli bedre kjent. Noen av åpen kirkes faste besøkende har ikke et fast hjem, men kaller hverandre for familie.

Odd Halvor ble i fjor oppringt av en fortvilet mor fra Sørlandet. Hun spurte om han hadde sett sønnen hennes. Sønnen er rusavhengig i Trondheim og har lite kontakt med sin biologiske familie. Da kunne Odd Halvor fortelle at sønnen hennes er godt kjent i kirkefellesskapet og at de ofte spiser frokost og snakker sammen. Den usigelige gleden og lettelsen moren fikk av å høre dette gjorde sterkt inntrykk på gatepresten.

- Å få høre at barnet ditt ikke er ensomt og har et trygt sted å gå til, er et hav av forskjell for en mamma, sier han.

I et individualistisk samfunn er det lett å falle utenfor fellesskapet. Kirkens Bymisjon gjør det de kan for å hjelpe dem som har falt opp på beina igjen. Selv om man skulle tro at bymisjon handler om å misjonere til den kristne tro, ser medlemmene i organisasjonen ordet misjon mer som det engelske ordet «mission», oppdrag. Et av oppdragene deres er å bryte med isolasjon og ensomhet, ved å se dem som ikke blir sett og elske dem som ikke blir elsket. Kjærlighet kommer i mange former. Odd Halvor går rundt i Trondheims gater, lytter til mennesker i nød og inviterer dem på middag i kirken. Troen gir Odd Halvor mulighet til å høre hjerteskjærende historier uten å miste håpet eller viljen til å hjelpe. Han arbeider for å bygge broer og knytte bånd, i tråd med det kristne budskap. Han tror det er dette som blir kirkens samfunnsrolle fremover.

- Det kommer mødre som er redde for å døpe barn de har fått utenfor ekteskap. Kirken har lenge vært en autoritet i samfunnet, men Jesus hadde døpt det barnet uansett, sier Odd Halvor.

I kirken leses det om Jesu liv og handlinger fra *Bibelen*, der veldedighet og nestekjærlighet er sentralt i budskapet. Åpen kirke er et forsøk på å gjennomføre noe av det som ofte bare blir forkynt under gudstjenester. I kirken er det mange prester som ikke følger ordene de forkynner. Kanskje er dette en av grunnene til at færre følger kristendommen i nyere tid. ►

Forskjellige livssyn

Samfunnet har blitt mer mangfoldig, med forskjellige trosretninger og livssyn. Det har ifølge generalsekretær Trond Enger i Human-etisk forbund blitt behov for å finne en ny mening. Human-etisk forbund er en ikke-religiøs livssynsorganisasjon i Norge, med blant annet dette som mål.

Hva som er meningen med livet er et sentralt spørsmål for mange mennesker, og mange har behov for å finne svar. Human-etisk forbund forsøker i samarbeid med sine medlemmer å komme fram til disse svarene. De arrangerer åpne møter der temaer knyttet til det å være menneske blir tatt opp. Enger beskriver forbundet som et livssynssamfunn for de som tror på mennesket.

– Vi kan sammen finne ut hvordan vi skal leve livene våre ved å diskutere veivalg og meninger, sier Enger.

Enger ser på kirken som et trosfellesskap for de kristne, men vektlegger at mange av tradisjonene våre kommer fra en kristen kulturarv. Blant annet er julefeiring og kalenderens helligdager tegn på at kristendommen i lang tid har vært en del av samfunnet. Tradisjonelt sett har livets overgangsfaser blitt markert i kirken, men for ikke-troende kan det føles feil å døpes, konfirmeres, giftes og begraves kristelig. Human-etisk forbund tilbyr derfor lignende seremonier, men har ingen tilbud som kan sammenlignes med Vår Frue – åpen kirke.

Kristendommen spiller en mindre rolle i det norske samfunnet enn tidligere. Likevel tar kirken på seg et arbeid som lett blir glemt – å verne om og støtte alle, også de svakeste.

Etter gudstjenesten blir mange av gjestene værende i kirken. Flammene fra kveldens lys-tenning brenner fortsatt. Roen har senket seg og følelser har kommet til uttrykk gjennom bønn og sang. Odd Halvor tror Jesus hadde følt seg velkommen og smilt hvis han hadde kommet inn og sett Vår Frues mangfoldige fellesskap. **UD**

TENTE LYS: Lys tennes i kirken med håp og ønske om at nære og kjære skal ha det godt.

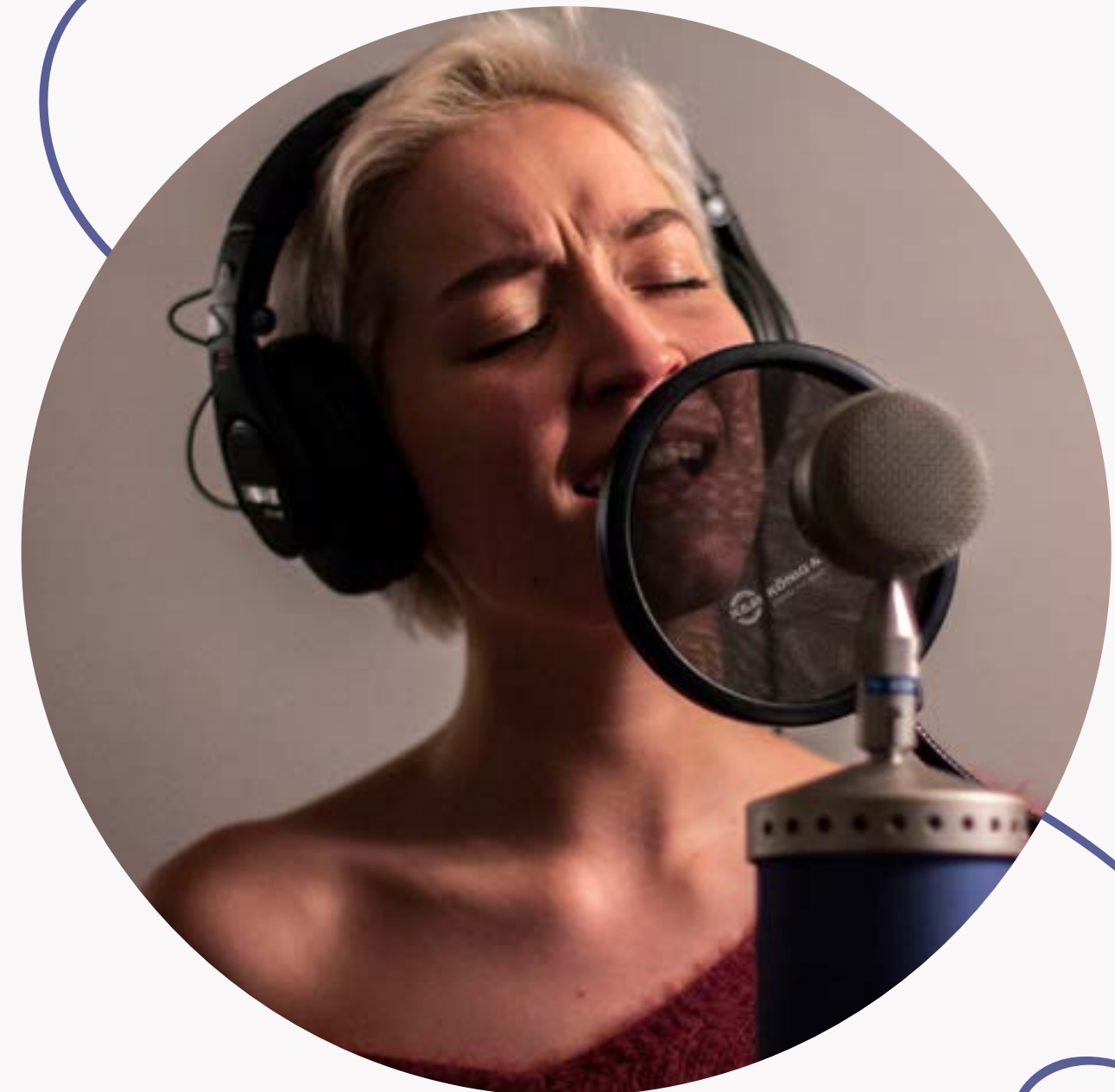

KORSANG: I Vår Frue kirke bygges det fellesskap, blant annet gjennom sang.

Når du mister deg selv i vonde tanker

Hva gjør du når din egen psyke knekker deg?

TEKST OG FOTO: Marthe Stoksvik

Trondheimsartisten Emma Williksen har nettopp gitt ut ny låt. Med denne vil hun fortelle om da psyken sviktet i møte med nye og spennende utfordringer hun hadde jobbet mot, og som hun ønsket å håndtere med glans. Det Williksen vanligvis syntes var givende i livet, var ikke det lenger. Hun mistet motivasjonen i hverdagen, og ambisjonene for framtiden. Hver gang noe positivt kom hennes vei, virket alt fremdeles håpløst.

– Det var en mørk sky over meg som dro meg ned hver gang jeg skulle gjøre noe produktivt og positivt for meg selv. Jeg visste ikke at jeg var deprimer, men det var jeg, veldig, sier Williksen.

For nesten to år siden begynte tankene og følelsene hennes å leve sitt eget liv. Hun ble mer sint, passiv og tilbaketrukket, og det hindret henne i å gjøre det hun ville. Ting som hun egentlig elsket, ble noe negativt og vanskelig.

– Det skjedde på en tid da mye i livet mitt forandret seg, og jeg tror det ble for mye for meg å takle på en gang, sier Williksen.

Det var på den tiden at artistkarrieren virkelig tok fart. Hun hadde sin første konsert. Hun sluttet i jobben sin som servitør, og bestemte seg for å satse på musikken. Alt var nytt. Når det plutselig åpnet seg dør etter dør, ble det for mye.

– Det ble et større press enn jeg noensinne har opplevd. Jeg fikk aldri hodet over vann.

En vanskelig verden

Dag Øivind Antonsen har også følt på kroppen hvordan det er når tankene ikke spiller på lag, og har selv vært bruker i psykiatrien.

– Ikke alle opplever livet som utfordrende, men de aller fleste opplever at noe er vanskelig, og noen opplever at alt er vanskelig, sier Antonsen.

Nå er han leder for organisasjonen Mental Helse Trondheim. Han håper å kunne bruke sine erfaringer til å hjelpe andre mennesker som sliter med psykiske plager.

– Det er både givende og meningsfullt. De fleste trenger bare noen å snakke med, noen som forstår, forteller Antonsen.

Unner ikke seg selv å lykkes

Williksen følte en motstand fra innsiden da gode ting kom hennes vei. Samtidig gjemte det seg en frykt, en frykt for å ikke klare det som hun så gjerne ville.

Antonsen kjenner igjen følelsen. Han tror at flere kan tenke at det er for godt til å være sant når noe bra skjer.

– Du tør ikke å tro at du skal ha det godt. Du unner ikke deg selv det, sier Antonsen når han forklarer følelsene som Williksen beskriver.

Williksen følte stadig på følelser hun ikke kunne forklare, og reagerte på måter hun ikke forsto. Alt hun likte å gjøre, som å være sosial, trene og drive med musikk ble noe negativt. Hun ville bare være hjemme og la tiden gå.

Før konserter havnet Williksen skikkelig i kjelleren. Hun kom seg alltid ut, men hun gruet seg til framføring, og ble sint og eksplosiv.

– Jeg var dritstressa, og håndterte ikke at jeg måtte møte opp på et sted til en tid. Jeg var sint på alt og alle rundt meg.

Williksen elsker å synge i studio, og å synge sin egen musikk, men dette ble redusert til en direkte dårlig opplevelse. Williksen var inne på tanken om å gi opp. Hun unnslopp dette ved å fantasere om et annet liv, et som var mer A4.

– Når det ble mye press, virket alt annet som et fristed. Men jeg vet innerst inne at det er dette jeg vil drive med.

For Antonsen gikk det så langt at tankene tok overhånd og han ga opp. Han valgte å slutte med noe han var god på.

– Det er viktig å ta grep før det går så langt at man gir opp og slutter å jobbe mot det man egentlig vil, sier han.

En forestilling som ikke stemmer

For mange år siden jobbet Antonsen som selger i en forretning. En dag kom en kunde som sa at han hadde havnet på riktig hylle her i livet.

– Jeg tenkte umiddelbart at han synes jeg var god i jobben min, og det var hyggelig.

Komplimentet fikk fort en annen mening for Antonsen.

– For meg var en god selger noen som solgte mye. Men for å selge mye må man jo lure kunden til å kjøpe mer enn den trenger.

Han sluttet i jobben som selger, fordi han ikke ønsket å villedde mennesker til å bruke mer penger enn de vil, eller har. 15 år senere møtte Antonsen en annen mann som endret alt.

– Jeg møtte noen som hadde blitt kåret til årets selger flere år på rad. Men dette var jo en hyggelig kar, og han lurte ingen til å kjøpe mer enn de trengte. Tvert imot, han solgte kunden akkurat det den trengte til lavest mulig pris.

Da innså Antonsen at hans forestilling av en selger var helt feil.

– Hvis jeg hadde snakket med selgeren tidligere, hadde jeg kanskje fortsatt hatt den samme jobben, sier han.

Satte ord på følelsene

Han skulle ønske det var noen som spurte han hva som *egentlig* var grunnen til at han sluttet i salgsjobben. Kanskje noen hadde fått han til å innse at hans forestilling ikke var riktig.

– Det er viktig å finne noen å snakke med. Noen som kan forstå, og fortelle deg at det du tenker, det stemmer ikke, sier Antonsen.

Williksen husker godt den dagen både hun og kjæresten forsto at det var noe som gnagde på innsiden.

– Jeg klarte ikke å ta det opp selv. Det var da vi spilte inn i låten min «Animals» at jeg plutselig fikk et utbrudd. Plutselig ble det helt svart for meg. Jeg ble dritforbanna uten at jeg egentlig skjønte helt hvorfor. Jeg har aldri reagert sånn framfor noen før, men der og da klarte jeg ikke å kontrollere det. Jeg stormet ut og hylskrek. Det var ikke meg lenger, jeg kjente ikke meg selv igjen. Jeg er en fæl person og alle synes jeg er fæl, tenkte jeg med meg selv.

Kjæresten hennes turte å spørre om hva det egentlig var som plaget henne den tiden for to år siden. Han oppfordret henne til å uttrykke det på den måten hun kan best, med musikken.

– En dag ringte han meg og sang en setning. Da han kom hjem satte vi oss ved pianoet og skrev «Hijackers».

Musikalsk bearbeiding

I ettertid har Williksen forsøkt å forstå tankene og følelsene hun hadde da det sto på som verst. En av tekststrofene beskriver det ganske utilsørt: «You don't care if I am choking, you still hold a gun to my head»

– Jeg følte meg kvalt. Teksten høres kanskje brutal ut, men jeg overdriver ikke. Det beskriver akkurat hvordan jeg hadde det på det verste. Det var som en kraft utenifra som knekte meg, og som ikke ville stoppe.

Det var gjennom låtskrivingen at Williksen fikk bearbeidet følelsene. Etter at hun skrev «Hijackers» skjønner hun mer av hva som plager henne.

– Det hjalp utrolig mye å snakke om følelsene, skrive dem ned og synge.

I etterkant har hun fått tilbakemeldinger av folk som setter pris på låta. De kjenner seg igjen i teksten, og føler at den hjelper dem å sette ord på sine egne følelser.

– Det er veldig, veldig givende. **UD**

FOTOKONKURRANSE

Vinner av Under Duskens fotokonkurranse

Tema: Studentliv i Trondheim

Marion Aaserud Dahlen, student ved Norsk fotofagskole, ble vinner av Under Duskens fotokonkurranse høsten 2018. Vi gratulerer!

Erlend Loe snakker om den nye boka, miljøets forfall og finslipingen vår av kropp og sjel. Han er glad han ikke er ung lenger.

TEKST: Atle Sandvand | ILLUSTRASJON: Renate Sörgård | FOTO: Anna Julia Granberg (Blunderbus)

– Vi må si at vi har føkket opp alt sammen.

Den skjeggete, langstrakte trønderen forteller at han er glad om dagen. Samtidig behandler forfatteren problemene i vår tid med den dype alvorligheten de forlanger av oss. Alvorlighet preget av hans røtter som innsiktsfull, humoristisk mann.

Hans siste roman, *Dyrene i Afrika*, er en fortelling om ekstreme miljøaktivister som går til krig mot utslettelsen av dyreartene. Afrikas fem store skal knulles, og mennesker verden over skal anerkjenne sin normaliserte skjødesløshet. Det er en radikalt satirisk ramme, som står i sterk kontrast til Loes såre skildringer av enkeltpersoners lengsel og begjær.

– Jeg ville skrive en morsom tekst hvor vår egen absurde dobbeltmoral ble satt på spissen. Jeg var forberedt på at mottakelsen ville være farget av det kontroversielle og ekle ved dyresex. Men jeg har fått et antall fornuftige og veldig gode anmeldelser. Boken har allerede blitt trykket i tre opplag. Så stort mer kan jeg ikke kreve.

Absurditeten når sitt klimaks når et neshorn mates viagra, så *begge* kjønn skal kunne voldta det utryddningstruede dyret. Handlingen maler mentale bilder, men poengene til Loe er for skarpe til at man kan ta ham på noe som helst. Og hvorfor skulle man egentlig ville det?

– Denne boken kunne jo ha vært en kronikk på 4000 tegn hvor jeg sa: Slutt å behandle verden

som om den klarer seg bra uansett hva vi gjør. Ha respekt for de millioner av skapninger vi deler jorda med. Og så videre.

Trønderen forteller videre om utbredt resignasjon. Han oppfattet det som at miljøbudskapet i stor grad har falt for døve ører.

Folks frihet

Jeg spør om hans tanker rundt hvordan vi endte her, mentalt sett.

– Hvis jeg og min familie har det vi trenger, er det ikke så fryktelig farlig. Sann tenker de fleste av oss, tror jeg. Det å pushe grønne verdier, som du kaller det, er upopulært fordi alle vet at i neste runde blir det konkrete endringer på livsstilen vår. Og det er en uakseptabel tanke. Vi blir tydeligvis enormt provosert når folk som Lan Marie Nguyen Berg fjerner parkeringsplasser og lager sykkelfelt og vil legge begrensninger på folks frihet.

Den høye mannen snakker om oss. Om *vår* dobbeltmoral. Hvor er pekefingeren?

– Det jeg håper på nå er at de som er unge i dag og barn begynner å tenke annerledes. Men da tror jeg vi må være mer åpne med dem. Vi må si at vi har føkket opp alt sammen og at de må forberede seg på å leve annerledes, tenke annerledes. Og at ingenting er viktigere enn dette.

Loe er ingen preker. Senere i samtalen understreker han overflødig at han selv altså er en del av problemet. Og at det gnager i ham.

Smilende damer i grelle klær

Den eldre trønderen spanderer treffende betraktninger. Han setter en del tanker i spinn hos meg, et stykke forbi selvmotsigelsene i miljø-demonstrering forut for doble cheeseburgere. Jeg kjøper tøyposer for å rense samvittigheten min. Erkjenners aldri at den siste som rammes av ekstremvær som norm og massesult, det er meg. Også viser det seg at tøyposer ikke hjelper det spor. Og en av fire studenter sliter med psykiske lidelser. Samtalen dreier mot de unge voksne.

– Jeg skjønner godt at unge folk, og andre, sliter med avmakt og tunge følelser. Verden er vanskelig og livet er vanskelig. Det er på en måte rarere ikke å få problemer på et tidspunkt enn det er å få det. Kravet om perfektjon i kropp og sjel har blitt sterkere, og jeg hadde hatet det hvis jeg var i midten av tjuårene i dag. Jeg er glad jeg er dobbelt så gammel og slipper unna.

DYRENE I AFRIKA
OG ALT VI HAR
Å GJØRE

Det er godt å høre. Forfatterens tidligere romaner (bl.a. *Doppler*, *Naiv.Super.*, *Tatt av Kvinnen*) skildrer forvirrede unge i møte med verden og det den har å by på. Redsel for den ukjente kjærligheten, for lånekassen, for tilkortkommenhet og for flinkheten er blant tema som trønderen har utforsket. I mange av bøkene håndteres de sjelelige problemer med konkrete, litt uvanlige tiltak.

– Jeg liker å gå på alternativmessen. Jeg er usikker på hvorfor. Men dels blir jeg varm innvendig av å se at så mange folk søker og sliter, og dels er mye av det vi holder på med så over toppen underlig, at jeg finner det inspirerende. Smilende damer i grelle klær som kommer mot en og sier: Trenger du noen å snakke med? Det er fint. Men det er samtidig en katalog over hvor galt ting kan gå. Livene våre blir til underveis, og alt vi gjør teller. Det er lett å glemme. Det er derfor det er bedre å ta riktig valg første gang enn å ta dem tiende gang.

Utvisomt. Men jeg må fly til nærmeste alternativmesse om jeg skal øke min indre energi. Må og må fly. Treningssenteret fungerer det. Her får man jo også med en porsjon selvfølelse før man stikker på byen, der damene danser, og sånn. Ja, jeg begynner jo å få litt mage.

– Da jeg var 25 var det ikke noe eksplisitt kroppsmas, og jeg tror folk hadde færre problemer, rett og slett. Det er deilig med kropp, men la oss være enige om det fins viktigere ting. Jeg er også glad for at tilgangen på pornografi var mer begrenset da jeg var i den antatt mest intense pornoalderen. Mange får skakkjorte forestillinger om hva nærhet er, og disse

forestillingene kan være vanskelige å korrigere tilbake til en slags normal.

Kompliserte tanker

Det virker som om Loe har spasert forbi en del kjipe fenomener. Han forteller og at han var trygg på retningen han gikk i, uten at det befridde ham for veivalgets bekymringer. Mulighetenes begrensende aspekt stresset han.

– Dette er kompliserte tanker som dukker opp i de årene man former identiteten og det fremtidige livet sitt, og tankene fortsetter å komme tilbake hele tiden, spesielt hvis man mistenker at man kanskje heller burde ha valgt noe annet.

Manusforfatter Loe hevder, noe klisjeaktig, at instinkter er vår eneste krykke i forvirringen. Rasjonaliteten kan ha kalde konsekvenser.

– Hvis ikke våkner man opp og er 45 og skjønner at man har valgt på feil premisser og da blir man lei seg og begynner med ting og slutter med ting og skiller seg og gjør mye rart - som også kan være bra, er det fristende å skyte inn, skriver den nyskilte suksessforfatteren.

Filmklipperens visdom

Erlend Loe sitter ikke med oppskriften på et godt liv, men har med tiden funnet verdi i et sitat fra filmklipper Walter Murch.

– Han sier at ettersom han har blitt eldre har han lagt merke til at de folkene som virkelig har det bra, er de som har endt opp med å jobbe med noe som er i forlengelsen av det de likte aller best å holde på med da de var i alderen 9-12 år. Det tror jeg er en fin sannhet. Sikkert ikke hele

sannheten. Men jeg tror likevel han har rett.

Det går opp for meg at jeg kanskje ikke har så mye her på NTNU å gjøre, likevel. Som framtidig pro-gamer og klinisk toppspiss i Eliteserien, altså. Vellykka, veltrent, velpult og uanfektet av massesult.

Dag til dag

I boka forfaller ekstrem idealisme, det brennende ønsket om forandring, i møte med enkeltpersoners lengsler og skjørhet. Har mannen, med 40 år gamle miljøkatastrofer parat, tro på endring? Han skriver tross alt om aktivisme.

– Borgerrettighetsbevegelsen i USA klarte det som virket helt umulig frem til 1960-tallet. Vi dreper færre hvaler enn før. Og det virker som om det er enighet om at regnskog er en positiv ting, selv om den ofte står i veien for fattige folks muligheter til å ha en inntekt. Vi har sluttet å kjøre busser ut på Hornindalsvatnet for å bli kvitt dem på enklest mulige måte. Men så er det også mye vi har begynt med.

For eksempel flyr vi hvorhen det skal være. Og hvorfor ikke? Når luftveien til Oslo koster halvparten av det NSB krever for en sju timers reise. Loe ser håp i en økonomi med øye for selvmordstendensene i ressursbruken vår.

– Det å tenke fra dag til dag er ikke nok. Vi blir nødt til å tenke i generasjonsperspektiver: Kommer det til å finnes ville løver når barnebarna mine fødes? Og hvis man finner ut at svaret er antakelig ikke, så må man kanskje endre på noe. **UD**

En grunn til å dra i kirken?

Det er mørkt, trist og snart både eksamen og jul. Jeg tror jeg tar meg en tur i kirken.

TEKST: **Birk Ramberg** | ILLUSTRASJON: **Silje Marie Savland Moksnes**

To ganger tidligere har jeg vært gjennom høstens eksamensperiode her i Trondheim. Begge gangene har vært preget av at november og desember ikke er mine favorittmåneder. Og begge gangene har jeg tenkt at jeg kanskje burde tatt en tur i kirken, noe som er overraskende siden jeg ikke er religiøs. Kanskje ville det gitt meg ro i sjelen, julestemning, motivasjon, religiøs oppvåkning eller noe annet fint?

Likevel har jeg aldri dratt i kirken på eget initiativ. Før nå. Det kanskje mest interessante jeg oppdaget var at jeg neppe hadde dratt i år heller hvis jeg ikke skulle skrive om det. Jeg måtte ha en grunn til å dra i kirken. Selv i denne teksten føler jeg et behov for å understreke at jeg ikke er religiøs. Kristendommen er tydeligvis noe jeg ikke vil ha for mye med å gjøre. Jeg ser også denne tendensen hos mange andre. Dette til tross for at de fleste av oss både er døpt, konfirmert og sikkert ser for seg både kristent ekteskap og kirkelig begravelse. Er en casual tur i kirken en søndag så fjernt for oss alle? Svaret er ja. I hvert fall for meg.

Uansett, jeg var kirken i går. Det var kveldsmesse med studentmenigheten i Nidarosdomen. Etter min lørdagskveld med knusing av glass og skamløs dansing var kveldsmesse på søndag midt i blinken. Veldig mye bedre enn den vanlige klokka 11-gudstjenesten. Stolene var satt opp som en halvsirkel rundt alteret. Litt mindre formell stemning, både på godt og vondt. Vi var omtrent 40 personer til stede.

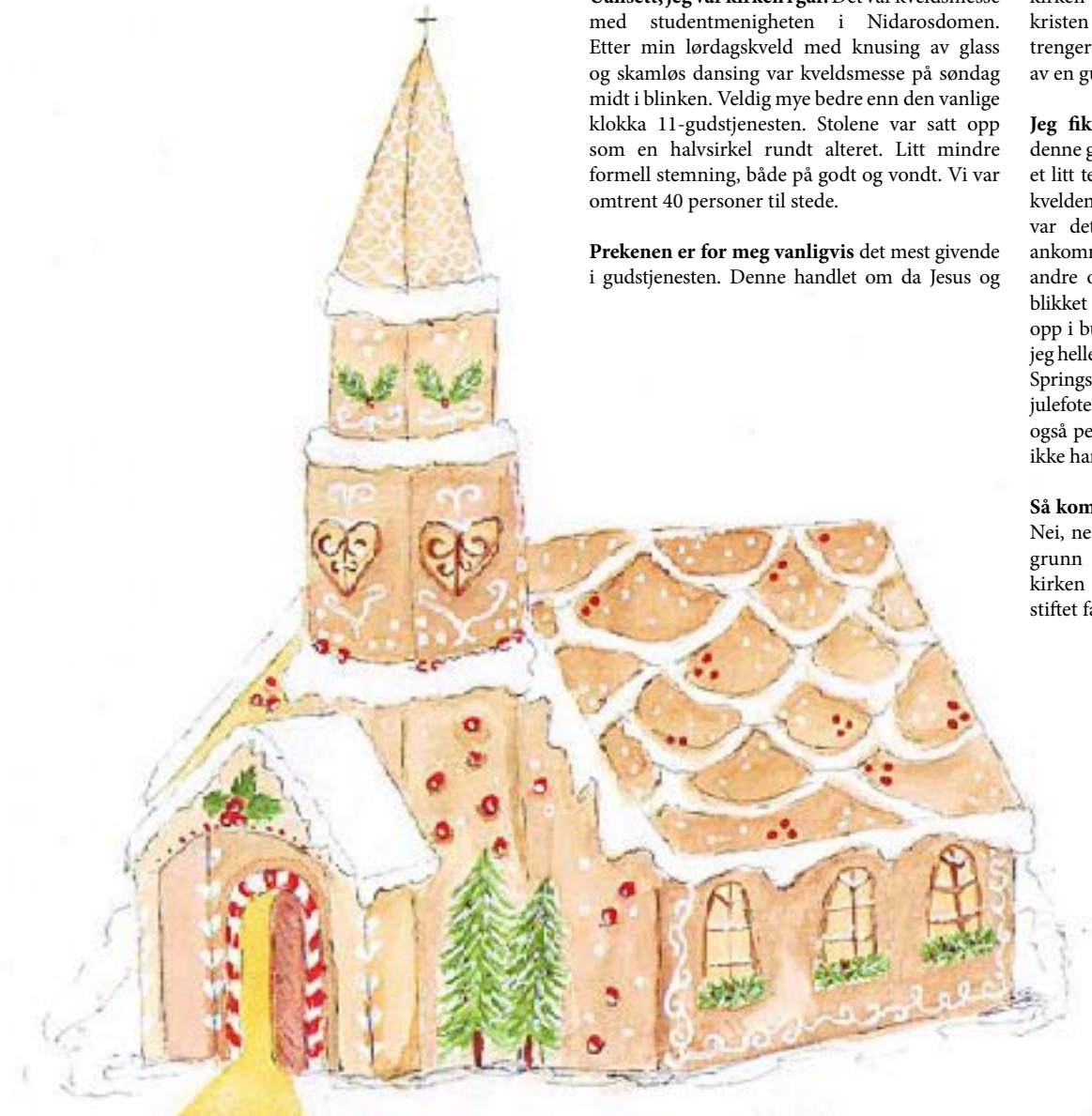
Prekenen er for meg vanligvis det mest givende i gudstjenesten. Denne handlet om da Jesus og

Peter gikk på vannet. Da Peter begynte å tvile sank han, men ble trukket opp igjen av Jesus. Relevant for kristne som en gang i blant sliter med å tro, og i mine øyne et eksempel på en av kristendommens styrker: Tvil er menneskelig. Var dette relevant for meg? Jeg har prosjekter jeg stort sett har tro på. Men ikke alltid. Å minnes på at tvilen er nærmest uunngåelig gjør det lettere å bli trukket opp eller trekke seg selv opp igjen. Wow. En kveld i kirken og jeg høres allerede ut som en prest.

De siste årene har jeg faktisk blitt ganske glad i den norske kirken. De gjør en god jobb. Mens samfunnet sekulariseres håper jeg inderlig at kirken ikke dør ut. Man trenger ikke å være kristen for å være velkommen i kirken. Og man trenger heller ikke å være troende for å få noe ut av en gudstjeneste i blant, noe jeg erfarte i går.

Jeg fikk dessverre ingen religiøs oppvåkning denne gangen, heller. Ro i sjelen, om jeg får bruke et litt teit uttrykk, hadde jeg imidlertid resten av kvelden. All ære til prestene for det. Julestemning var det lite av, sannsynligvis fordi den ikke ankommer kirken før desember. Kirken er med andre ord riktig sted for dere som med død i blikket tar til sosiale medier når julebrus dukker opp i butikken i oktober. For oss andre anbefaler jeg heller *Back Door Santa* av B. B. King eller Bruce Springsteens *Merry Christmas Baby* for å få fart på julefoten. Akkurat disse sangene passer egentlig også perfekt for julehatere i fåreklær ettersom de ikke har noe som helst med julen å gjøre.

Så kommer jeg til å dra i kirken ofte framover? Nei, neste helg har jeg jo ikke lenger en spesiell grunn til å dra. Dessverre. Kanskje drar jeg i kirken på julaften når jeg blir voksen og har stiftet familie.

Fra gamer til pappa

Hva skjer med spillehobbyen når man blir far, og hvordan blir fedre representert i spill?

Hvordan fedre representeres i spill var et av hovedtemaene som ble diskutert på spillmagasinet Nerdeprats sending i anledning farsdagen. Fedrerollen har vært en utpreget trend i spillverdenen de siste årene, men er heller ikke helt ukjent i spillenes historie. Tilbake i 2001 da *Final Fantasy X* ble sluppet til playstation 2, fulgte man den unge Tidus på reisen hans hvor en stor del av karakterutviklingen innebar å overvinne faren Jecht. Et annet eksempel finner du i japanske *Earthbound* fra 1994, hvor du lagrer spillet ved å ringe faren din regelmessig. Også har du *Pokémon*-spillene hvor faren din er fullstendig fraværende med unntak av seriens tredje generasjon.

Erik Wibe er en vaskeekte gamerpappa, og tidligere medlem av Nerdeprat. For fem år siden måtte han trekke seg ut av studenteradioen fordi han ble far til tvillinger men å bli far har slettes ikke slukket hans interesse for spill. I studio møtte vi en engasjert Erik som kom rett fra en lang dag på jobb.

Måtte endre spillevaner

Erik forteller at det ikke er like mye spilling som det pleide å være for ungene kom. Personlig likte han å bruke tid på online spill, men etter at barn kom inn i bildet ble dette en utfordring, da disse spillene gjerne går i ett kjørt uten mulighet til å sette spillet på pause.

– Jeg likte jo for eksempel *League of Legends*, men du kan ikke dedikere 45 minutter til å spille mens du har unger. Jeg fant ut at turbaserte spill er topp. Utover det har jeg blitt mer sånn at jeg inviterer kompiser og holder på med brettspill.

Deler spillingen med barna.

Det å bli pappa endrer helt klart på spillevaner. I stedet for å spille alene spiller Erik heller sammen med ungene.

– Med begge to spiller jeg *Mario Kart*, og vi har også *Mario Party* og *Super Mario Odyssey*. Det går mye i Mario da, sier han og humrer.

– Nå har de blitt gamle nok til å begynne å spille litt selv, så jeg og gutten min koser oss veldig mye med *Megaman*. Datteren min bryr seg ikke så mye, men hun har veldig stor glede av *Pokémon*-tegneserien og -kortspillet.

Lar du ungene vinne med vilje?

Erik ler lurt.

– Jeg prøver å ikke spille så mye mot dem fordi det blir rått parti. De er såpass små at bare det å holde seg på veien er vanskelig, og når pappa da klarer å sladde og sanne ting så er det ikke så artig å spille.

Spillrestriksjoner og ansvar

Det er ikke bare spilling hele tiden. Han forteller at de har skjermtid i den forstand at de bare skal

TEKST: Tor Magnus Sjømæling | Illustrasjon: Mia Edvardsen

spille i helgene, men at de gir litt albuerom ut fra omstendighetene. Det viktigste er at leksene blir gjort, at rommet er ryddig og at middagen blir fortaert. Etter det ser man det an.

Erik påpeker viktigheten av å lære ungene fra en tidlig alder at man har ansvar, noe han tror gjøres best når det er lystbetont og at man venter med spillingen til når man kan ta seg tid til det.

– Med en foreldrerolle så kommer det jo en god del ansvar og man oppdager at man kanskje ikke kan ha like stor frihet til å gjøre de tingene man har lyst til hele tiden. Du har jo lyst til å gjøre en god jobb som far, så det blir en prioritessak.

Etter det hyggelige besøket ble det en tematisk avrundning da Erik måtte forlate oss tidlig for å legge ungene sine. Mer om dette temaet og Eriks erfaringer om det å være gamerpappa kan du høre om i Nerdeprat episode 094 – Farsdagsspesial.

Nerdeprat er Radio Revolts eget spillmagasin. Du kan høre oss live hver torsdag fra kl. 17-19 på radiorevolt.no og på DAB+. Du finner oss også på Radio Revolt-appen, inkludert Spotify.

A guide to the Norwegian Winter

Norwegian winters are long and cold. If you are new to Norway or just need a reminder, here is a quick guide on what to expect and how to enjoy the winter, not just endure it.

KOMMENTAR

CATHRINE SOLEMSLIE SÆTHER

Journalist

First, the basics. Winter in Norway can get very cold and layering is key, especially if that bottom layer is thermals. Though they may itch and feel awkward under your jeans, you will come to love them when we get below -10 °C. Next, get some decent boots. You don't want to accidentally slide all the way down to town on ice. For that, I recommend a snow sled or simply a plastic bag. I would also advise a snowy hill over an icy road, one where you won't crash into any oblivious pedestrians, or a car for that matter. What you want is patterns under the sole of the shoe that will prevent slipping. You can also buy crampons. Necessary accessories like hats and gloves are available in a surprising myriad of colours and shapes – go crazy.

Now to the important stuff: how not to succumb to the winter «depression» common among Norwegians. While most will cheer at the first fall of snow, we will after a few weeks begin ceaselessly complaining of it until spring arrives. There are, of course, some lunatics who eagerly await the coming cold and venture out into the white hell voluntarily, preferably on skis. Yet, these lunatics are onto something – the trick is to find the things that are unique to winter that also offer solace from it. Skis might be an idea, it is certainly very Norwegian. I find them tricky myself, but if you find a decent slope and can stay on your feet, you might love it just a little.

There is also ice skating. However, a snowball fight is something that doesn't require any equipment. For the less violent, you could build a snowman, snow woman, or whatever really. Afterwards a campfire and some marshmallows might be cosy. Don't forget the Kvikk Lunsj chocolate! Just make sure it is alright to light a fire where you are, and tidy up after.

While the sky is dark, the town lights up, especially during Christmas. It is the perfect

time for taking a stroll, or just stand on Old Town Bridge, «Gamle Bybro» in Norwegian, and watch the lights reflect in the river. You can seek shelter from the cold and enjoy various seasonal hot drinks in the local cafés. Winter is, after all, the perfect excuse to hide indoors. At home, you can enjoy hot chocolate, solbærtoddy made from black currants, or gløgg, a spiced sweet drink. You can make it with water, or you can use red wine or spirits, which always improves just about anything. At least if you drink enough.

Christmas will be a great opportunity to engage with local celebration such as the Christmas market in town, where you can check out the Norwegian treats and local produce. There are various Christmas sodas and candy, and if you are British, rejoice: 'tis the season of biscuits. For dinner there are many dishes to explore, though unfortunately for vegetarians there is a lot of meat. However, there is the national favourite «risengrynsgrøt», a porridge consisting mainly of rice and milk, served with butter, cinnamon and sugar on top. It is not a dessert, though it may sound like it.

Norwegian winter, especially after Christmas, may seem endless and frigid. When it does, you can either embrace it and throw yourself in the snow, or you can hide inside with a hot drink to heat your fingers. Whether you are looking out of the window or skiing in the woods, try to enjoy winter. Visit the Tyholt tower and get a good look at the city. Eventually it will start getting warmer and ta-da: you survived a Norwegian winter.

And please, for your own sake, never go out drinking without a jacket on. If you fall drunkenly asleep in a ditch it is perfectly possible to die. Other than that, keep your head up and enjoy the pretty, white stuff.

ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

Elsket og hatet: Suksessen Sumaya

21 år gamle Sumaya Jirde Ali er en av de mest utskjelte samfunnsdebattantene i landet. Selv føler hun at hun slipper unna med ganske mye.

TEKST: Johanne Meisingset Lund | FOTO: Torgeir Rørvik

– Poesi er lett. Jeg bare skriver det som kommer til meg, forteller Sumaya Jirde Ali.

Hun er i Trondheim for å gjøre det hun blir hyllet for, ytre seg. Forfatteren, poeten, samfunnsdebattanten og feministen sitter en torsdag kveld foran et engasjert publikum på Trondheim hovedbibliotek og forteller om bakgrunn, debatt, møter med netttroll og litteratur. Når hun leser høyt fra diktsamlingen sin er det ikke mange tørre øyne i salen. Ali gløder.

Du har en unik formidlingsevne?

– Oi, takk! Mange forfattere er tenkere, og ser på det å skrive som først og fremst å få ned ordene på papiret. Jeg mener at det er viktig å kunne skrive, men halve jobben til en forfatter er å gjøre teksten levende.

Ali forteller at hun tar mye inspirasjon fra såkalt spoken word - en kunstform hvor ord og formidling står i fokus. Hennes somaliske bakgrunn har også gjort sitt for å bidra til tilstedeværelse på scenen.

– Vi bruker armene mye når vi snakker, forklarer Ali.

Tredje bok på to år

I løpet av sine 21 år har Ali rukket mer enn det mange kan drømme om. I tillegg til å blant annet være fast spaltist i Morgenbladet, redaksjonsmedlem i Voks tidsskrift og holde skrivekurs, for å nevne noe, er hun nå i gang med sin tredje bok. Det blir en roman.

– Romanen er mer utfordrende enn poesi for meg. Jeg prøvde først å ha en plan, dette og dette skal skje med karakterene. Det gikk ikke, forteller Ali.

– Jeg må skrive det som kommer til meg. Det blir en kjærlighetsroman, men en forstyrrende en. Jeg vil forstyrre og sette i gang en diskusjon i norsk offentlighet.

Latteren sitter løst hos Ali. Hun forteller om en travel timeplan, hvor hun stadig reiser hit og dit for å bokbade andre og bli bokbadet selv. Nå er hun i gang med podkasten «Nemda», som kommer i november.

– Under Dusken er første mediet som får høre om det. Jeg lager den sammen med ei som heter Nina Bahar, forteller hun.

– Det blir intervjuer med kjente personer om diskriminering, forskjellsbehandling og rasisme. Vi får innsendte bidrag fra lyttere, og sammen med en profilert gjest diskuterer vi bidragene i hver episode. Vi har blant annet intervjuet Audun Lysbakken.

Intervjuer dere bare folk fra venstresiden?

– Vi intervjuer folk vi ikke liker også. Haha!

Ali har alltid vært politisk engasjert, men føler ikke tilhørighet til ett parti. I 2016 ble hun

allikevel medlem i SV.

– Jeg og søsteren min meldte oss inn for å kunne dra på gratis tur til Oslo og delta på Globaliseringskonferansen. Det var et skikkelig bra opplegg, men jeg meldte meg ut da jeg kom hjem, forteller Ali og ler.

Aldri helt trygg

Mange blir provosert av en ung, svart kvinne med hijab. Til tross for at det kan være et privilegium å ha såpass stor anerkjennelse i norsk offentlighet har det også hatt sin pris. Da Ali vant Natt og Dags pris for *Årets stemme* i 2017 ble de famøse ordene «fuck Listhaug» ytret fra scenen. I lang tid etterpå mottok Ali trusler og hatbrev i posten. På forum på nett skrev folk at hun burde brennes.

– Mange blir rett og slett provosert av den jeg er. Jeg kan ikke gjøre så mange offentlige opptredener, som for eksempel være med i *Debatten* eller *Dagsnytt 18* på NRK. Da får jeg veldig mye hat etterpå.

Ali har vært sykemeldt i lengre perioder og bærer nå voldsalarm. På større arrangementer har hun alltid politieskorte. På spørsmål om hun føler seg trygg her vi sitter nå, må hun tenke seg om.

– Når folk kommer opp til meg på byen og sånt er det hyggelig, men det er også en påminnelse om at jeg blir gjenkjent og at mange vet hvem jeg er og kan treffe meg. Også de som har truet meg.

– Hvis jeg tenker meg om er jeg egentlig aldri helt trygg, forklarer hun.

Forbilde

Etter foredraget på biblioteket kommer flere opp for å snakke med og takke Ali. Hun tar seg tid til alle. To unge menn kommer opp og spør om hun ikke kan bli politiker. Hun representerer den somaliske minoriteten i Norge så bra, sier de, og er tydelige fulle av beundring.

Du er et forbilde for mange grupper, for unge kvinner, og for nordmenn med somalisk bakgrunn. Føler du mye press på å være en stemme for slike grupper?

– Jeg gjorde det før, men jeg har sluttet å gjøre ting for andre. Jeg må gjøre det jeg vil for meg selv. Jeg har ikke lyst til å bli politiker. Ikke nå i hvert fall.

Hvordan er det å få så mye oppmerksomhet og anerkjennelse?

– Jeg tar oppmuntrende ord til brystet, men det er viktig å ikke miste seg selv i den offentlige rollen. Man kan ta alt på alvor, men samtidig ikke ta seg selv så seriøst, sier Ali.

– Det skaper arroganse. Du er et navn i dag, men i morgen kan du være glemt.►

Elsket av Aschehoug

Mens vi setter oss for å spise en sein burger («Skal du ha så lite ketsjup? Det er jo det beste!») forteller Ali villig om opplevelser og historier. Hun var blant annet invitert på den sagnomsuste hagefesten til Aschehoug i sommer, hvor hun møtte flere anerkjente forfattere og samfunnstopper. Hun lar seg allikevel ikke affisere.

– Jeg snakket litt med Kåre Willoch og det var hyggelig, men jeg blir ikke stressa av det.

Pipa får en annen lyd når hun forteller om den store helten.

– Robert Stoltenberg var der og jeg ble så starstruck. Jeg turte ikke å gå bort. Han er så morsom! Jeg gjorde mye rart den kvelden, tøyde noen grenser. Men Aschehoug er forlaget mitt, de elsker meg. Der kan jeg gjøre hva jeg vil.

I ung alder visste ikke Ali hva hun ville bli,

men hun visste at hun ville skrive.

– Jeg var en ivrig bokorm, men tanken på å bli forfatter slo meg ikke før våren 2017, forteller hun.

Ali kan heller ikke huske noen tydelige ambisjoner, og forteller at presset og de ubehagelighetene hun ble utsatt for gikk hardt inn på henne. I boka *Ikkje ver redd sånne som meg* skriver hun om selvforakten som ødela for hennes ambisjoner. Nå er Ali usikker på hva som er målene for framtiden.

– Jeg har mange kortsiktige mål. Gi ut roman, sjukkere norsk offentlighet. Fortsette å studere og drive med alt det jeg gjør nå, forteller hun.

Skal ta over verden

For tiden studerer Ali sosialantropologi. Etter hvert kan hun tenke seg å ta en doktorgrad, og forske på det norsk-somaliske miljøet.

Det er tilsynelatende ingenting som kan stoppe Ali. På kort tid har hun gjort seg opp et navn innenfor flere bransjer. Hun har en tilstedeværelse og sjarm man ikke kommer utenom. Dermed får hun også lov til det meste.

– Jeg synes ikke at jeg er så politisk korrekt. Jeg var for eksempel på en abortfest for ikke lenge siden og fikk ikke noe tyn fra noen om det, sier hun.

– Jeg har sagt mye rart, som jeg senere har skjønt var feil. Jeg føler jeg slipper unna med mye, egentlig.

Hva er du mest stolt av å ha fått til?

– Jeg er mest stolt av litteraturen. Tre bøker på under ett år, det er først nå det har gått opp for meg – men jeg har mye i vente. Jeg skal være aktiv i hundre år. Jeg skal ta over verden! **UD**

– Legg ned restauranten og start vårrullbuffé

Dette er definitivt ikke «Trondheims beste kinamat».

TEKST OG FOTO: **Piffi** og **Gastromat**

Til tross for at spisestedet på Møllenberg er på størrelse med en pølsebod kan det skilte med 70 retter på menyen. På nett skriver Isaes kitchen at de har «Trondheims beste kinamat» og «Trondheims kanskje beste take away mat». Derfor er det med en viss forventning våre anerkjente og ikke minst alltid årvåkne bufféanmeldere, Piffi og Gastromat, gjør seg klare for å teste stedets søndagstakeaway-buffé. Maten må bestilles femten minutter i forveien, før den hentes og tas med hjem til Piffis bopel.

De to entrer restauranten med forventningene på høyde med Gastromats hårløse isse, som rager drøye 190 cm over bakken. De studerer menyen med kjennermine. «Hovedstad spareribs», «Isaе's spesial stektris», eller «Sprøstekt won ton» frister, men kokken har allerede valgt ut hva de skal få, til tross for at dette er en buffé. To retter, vårruller, kyllingvinger og ris lempes ned i små bokser av den smilende innehaveren. Det er mye latter og hyggelig, usammenhengende småprat. De får med seg en stappfull pose mat og et velkommen tilbake på vei ut.

Er det noen som husker Erik Vea?

– Denne sursøte sausen smaker tomatpuré, sier Piffi og skyver vekk boksen som han trodde inneholdt et smakfullt måltid.

I det røde havet hviler ihjelfriterte biter av svinekjøtt, som får et noe hvitaktig skjær i lyset fra taklampa over bordet.

Lysstoffbelysningen i Piffis leilighet er steril, og minner mest av alt om den man finner på et offentlig toalett. Langs den ene veggten står Ikea-bokhyller som blant annet er fylt opp med det noen mener er det ypperste innenfor norsk

litteratur: Unni Lindell og Jo Nesbø. Gastromat prøver å se om han kan finne noen plater av det sistnevnte såkalte multitalentet, men her er det ingen «Rumba med gunn», «Erik Vea» eller «Jenter som kommer». Det er imidlertid nesten en hel hylle med Ken Follet.

–Han er jo ganske anerkjent, sier Piffi i et forsøk på å forklare det noe primitive hyllefyllet.

Kjøtt salt som sild

Piffi fokuser helhjertet på maten nå, rett nummer to, som øyensynlig ligner en kombinert Biff og kylling chop suey.

–Dette er det salteste kjøttet jeg har smakt, utbasunerer Piffi.

–Kanskje de har saltet kjøttet så mye for å kamuflere at det er bedervet, sier Gastormat med kjennermine, mens han skotter bort på de fargerike lypærene rundt vinduet.

Sausen har et hint av buljong med mye chili. Grønnsakene er det ingenting å si på, men det hele er så salt at det går med minst en mugge vann mens gourmetene fortærer maten.

Dette ser grisete ut

Det går ned, og de garvede anmelderne begynner å bli mette. Likevel greier de å presse ned kyllingvinger, rekechips og vårruller. Kyllingvingene smaker av svett frityrfett, og rekechipsen er vassen og full av frityrflekker, men vårrullene blir en gledelig overraskelse. Rullenes kylling- og grønnsaksfyll gir dem en ekstra flamme i munnen!

–Legg ned restauranten og start vårrullbuffé, sier Piffi kontant.

UTVALG
MAT FOR PENGENE
SERVICE
MILJØ
TOTALOPPLEVEELSE

Hvor: Isaes kitchen (China house), Nedre Møllenberg gate 45, 7014 Trondheim.

Vi spiste: Fritert svin i sursøt saus, biff og kylling chop suey, vårruller, rekechips og ris.

Pris: 179 kroner.

Tidspunkt for buffé: Søndager klokken 15:00 - 21:00.

Studentrabatt: Nei.

Hvem passer det for: De som tar lungekreft og gallestein med et smil.

Klientell: Vi så ingen.

Utsikt: Jo Nesbøs «Marekors».

Vegetar: Ja.

Rullestolvennlig: Ja, hvis du har smal nok rullestol.

Insidertips: Hold deg unna den «sursøte»-sausene.

Oppskrift på besettelse

TEKST: **Vilde Charlotte Jacobsen**

Historien starter med at han tar av henne behåen. Hun er svett på ryggen, han er litt nervøs. Hun veksler mellom å være uanstrengt og selvsikker, og å være tilgjort og usikker. Han er ikke forelsket i henne, enda.
(Forbruk i september, Eline Lund Fjæren)

Første del fortelles fra perspektivet til Espen. Han er 36 år gammel, jobber som litteraturkritiker i en ukeavis, og har ikke forsonet seg med at han ikke lenger regnes som ung og lovende. Emilie er nyansatt i avisa, i tyveårene, og omtales som «vidunderbarnet» av de andre på kontoret. Espen utvikler en fasinasjon for henne etter at de ligger sammen, men han vet ikke helt hvordan han skal gå fram. Vi følger tankene hans gjennom keitete forsøk på å nærme seg henne, og i prosessen lærer vi ham å kjenne.

En bok om en mann som blir forelsket i en mystisk kvinne er ikke noe nytt. Den egentlige historien i boka starter i andre del, når får vi innsyn i tankene til Emilie selv. Hun er syk, det kommer tydelig fram ganske kjapt. Hun går i terapi, og har fått beskjed om å medisinere bort det som gjør henne ulykkelig. Ute på parkeringsplassen skraper hun opp en fremmeds

bil med nøklene sine, tilsynelatende uten grunn.

Emilie har et anstrengt forhold til seksualitet, til andre mennesker, og til seg selv. Hun er ensom enten hun er i selskap med andre eller ei. Menn stoler hun kun på hvis hun ligger med dem, men egentlig ikke da heller, og hun distanserer seg fra vennskap og arbeidsrelasjoner. Espen bryr hun seg ikke om, men når han dukker opp i livet hennes igjen ved en tilfeldighet er det kanskje både det beste og verste for henne samtidig.

Det er ingen tvil om at Lund Fjæren skriver godt. Boka er enkel å lese, men det ligger mye mellom linjene. Mesteparten av historien foregår inne i hodet til de to hovedkarakterene, med noen få replikker som avbryter tankerekken perfekt. *Forbruk i september* er intim på en måte jeg ikke har lest på lenge, ikke bare fordi seksuelle handlinger og tanker beskrives på en banal måte, men hovedsakelig fordi Emilies syn på seg selv og andre ofte utbroderes til det ubehagelige. Likevel fungerer det. Historien om Espen og Emilie handler på et vis om å ikke vite hva man ønsker seg, eller hvordan man kan få det til. Den handler om å ødelegge for seg selv, om å prøve så hardt man kan, og om å ikke prøve hardt nok.

ELINE LUND FJÆREN

Forbruk i september

ROMAN | FORLAGET OKTOBER

FOTO: **Oktober forlag**

Enkelt og vakkert om en brors død

TEKST: **Tomine Barstad Solvang**

Jeg har ventet lenge på en ny bok av Maria Navarro Skaranger, etter at hun debuterte med romanen *Alle utlendinger har lukka gardiner* i 2015. *Bok om sorg (fortellingen om Nils i skogen)* er annerledes, og overrasker meg på en god måte.

Skaranger beskriver en dysfunksjonell familie, og fortellerstemmen er en neglisjert søster som ikke har tatt så mye plass i oppveksten. Det er likevel hun vi følger gjennom romanen, men med blikket festet på de andre familiemedlemmene og deres opplevelser. Jeg-et framstår uselvvisk, noe jeg synes løfter romanen. Det er befriende å lese en roman der fortelleren velger å ikke gå inn i sitt eget hode, men som heller skildrer det hun ser foran seg.

Boka er delt opp i kapitler som tematiserer de ulike momentene knytta til brorens dødsfall. Første del tar for seg det praktiske som må ordnes etter et dødsfall, ved å rydde og vaske ut av leiligheten til broren Nils. Dette setter allerede standarden for romanen: Det skal sies rett fram.

Det kan være vanskelig å skjønne hva som er årsaken til at broren plutselig dør, om det er selvmord eller et uhell. Protagonisstens

erindringer rundt oppveksten med Nils, gir oss også et sterkt inntrykk av hva slags person han er. Det er vanskelig å ikke kjenne på den vonde følelsen av maktesløshet overfor en person du sakte men sikkert ser forfaller.

Kapitlene består av korte avsnitt, der det veksles mellom fragmentariske episoder fra fortiden, og delvis dialog. Det er både svake og sterke sider ved dette, der avsnittene enkelte ganger hopper fra en skildring til en dialog som ikke helt passer sammen. Det er på den andre siden flere gode beskrivelser av de ulike familiemedlemmene. Spesielt er kapitlet «Kjærligheten (Farens forsvinning, alenemoren, barna)», både absurd og morsomt fortalt. Hele kapitlet virker nærmest som en drøm, og gir barnlige assosiasjoner på grunn av ordbruk og merkelige framstillinger av foreldrene.

Noe av det mest medrivende i romanen er det enkle språket og de rene skildringene av tiden før og etter dødsfallet. Leser man mellom linjene, vil man kanskje oppdage at dette bidrar til å fortelle noe enda større. Styrken er at Skaranger unngår å bruke store ord for å beskrive hvor vanskelig det er å takle det tomrommet som oppstår når et familiemedlem blir syk og dør.

FOTO: **Oktober forlag**

De 20 beste albumene 2018

Grafikk: Kotryna Navickaite

Vi nærmer oss slutten av året, og tradisjon tro har hele musikkredaksjonen satt seg ned for å plukke ut de 20 beste fra et basseng bestående av hundrevis av utgivelser fra året. Dessverre kommer vår siste avis alltid ut i november, så vi kompenserer med å tillate utgivelser fra desember til å være med i konkurransen. Musikkverdenen er bred, og det er mange faktorer å ta inn over seg. Vi føler at vi endte opp med en liste som reflekterer et godt utvalg av sjanger, kjønn og nasjonalitet. Til slutt sto vi igjen med denne listen, og her er de 20 albumene vi mener du absolutt ikke bør ha gått glipp av i år. Hvis du mot formodning har gått glipp av noe, er romjula en nydelig tid for å sette seg ned i godstolen, ta på headsettet og høre igjennom det beste av det beste.

– Sander Engen, Musikkredaktør

Janelle Monáe - Dirty Computer

TEKST: Lisa Bye

Janelle Monáe sitt tredje studioalbum byr på en sammensatt kombinasjon av pop, funk, RnB og soul. Plata setter i kjølvannet av Metoo - patriarkalisme, rasisme og politikk på agendaen i musikkbransjen. Samtidig klarer Monáe å formidle dette gjennom metaforer innenfor dataverdenen, slik låta «Take A Byte» er eksempel på. I samarbeid med kjente ansikt som Pharrell Williams, Grimes og Zoë Kravitz, utgjør Dirty Computer et kunstverk av politisk musikk. «I Like That» oser av empowerment, noe Monáe også lykkes i å få lytteren til å føle etter å ha hørt Dirty Computer.

BILDE: Transgressive Records

Sophie - Oil of Every Pearl's Un-insides

TEKST: Nora Kirkvold Sæter

Sophie valgte i juni å berike verden med sitt første studioalbum, *Oil of Every Pearl's Un-insides*. Skiva er en lang, eksperimentell og futuristisk affære. Med sitt debutalbum bryter Sophie for alvor ut av sitt skall og beveger seg fra uskyldig poppete åttitalls-house til skranglete, basstung avant-pop av det ekstreme. Lytteren inviteres til dans med mørk bass og spisse synther som skjærer i glansbildet av artistens såre bekjennelser. Plata er stappet med låter som gir en gjennomgående industriell og lateksrosa følelse. Slik leverer Sophie en leken og ømhjertet skive som fortjener 39 minutter av din tid, og en selvsagt plass blant årets beste album.

BILDE: Bad Boy Records

Emilie Nicolas - Tranquille Emile

TEKST: Jakob Bechmann

Tranquille Emile er i likhet med Emilie Nicolas' første album fantastisk produsert og orkestret, og hun styrker sin posisjon som en av landets dyktigste vokalister og låtskrivere. Albumet består av varierte låter med røtter i elektronika, RnB og pop, og er et prakteksempel på hvordan albumformatet fortsatt er relevant i en tid preget av spillelister og singler. Lytteropplevelsen holder seg interessant fra A til Å uten et eneste kjedelig eller uinspirert holdepunkt. Avslutning sporet «Feel Fine» på gode seks minutter er intet mindre enn nydelig, og sender lytteren inn i en tilstand av trist lengsel etter mer. Vi håper at hennes neste album ikke ligger for langt inn i framtiden.

BILDE: Warner Music Norway

Iceage - Beyondless

TEKST: Sigurd Torfinnson Rønningen

Bøllene i danske Iceage har fra ung alder gjort seg bemerket som et de mest interessante punkbandene i moderne tid med utgivelsene *New Brigade* og *You're Nothing*. *Beyondless* fortsetter i samme spor som det forrige albumet hvor det stadig skitnere lydbildet fikk tilført fremmede sjangerelementer. Før i form av en smakfull mengde western, og nå iblandet orkestermusikk. Der det forrige høres ut som det desperate tankekjøret til en stupfull og kjærlighetssyk victoriansk ungkar, fremstår *Beyondless* som våknere, men med den samme pop-teften. Gi det et lytt så skal du se at Iceage stadig er blant de feteste bandene vi har.

BILDE: Matador

Jon Hopkins - Singularity

TEKST: Markus Lynum

Etter en fire års pause siden forrige utgivelse, kommer Jon Hopkins tilbake med en av 2018s sterkeste utgivelser på elektronikafronten. På skiva *Singularity* introduserer han et kompromissløst lydbilde de fleste med en svakhet for elektronika vil ha vanskelig for å ikke bli dratt inn i. Musikken beveger seg sømløst mellom rolige, velkomponerte sekvenser og harde, oppkappa synther som etser seg fast i minnet. Selv om Hopkins til tider strekker lydbildet til det ekstreme, framstår det likevel som en subtil kraftdemonstrasjon. Albumet gir en helhetlig lytteopplevelse, hvor man låt for låt beveger seg lengre vekk fra jorda og inn i Hopkins' kosmiske musikkunivers.

BILDE: Domino

Ola Kvernberg - Steamdome

TEKST: Frederick Baade

Da jeg anmeldte denne plata i januar sa jeg at dette var årets beste norske utgivelse. Det står jeg for ennå. Kvernberg viser her hva han er god for, både som utøver og arrangør, og med det stjernelaget av musikere han har i ryggen kan ingenting gå galt. Låtene får all den tiden de trenger på å bygge seg opp til kokepunktet og hele veien opp groover det noe grusomt. Mine favoritter fra plata er låtene «Caterpillar» og kjærlighetsbrevet til Svartlamo, «Black Lemon», men jeg anbefaler å sette seg ned og høre gjennom hele plata. Det er verdt det.

BILDE: Grappa

Against All Logic - 2012-2017

TEKST: Markus Lynum

Against All Logic er det mest tilgjengelige alteregoet til Nicolas Jaar så langt. Musikken er designet så plettfritt at hver eneste lyd som introduseres i løpet av albumet føles perfekt plassert. I motsetning til Jaars andre prosjekter har Against All Logic et lydbilde som fungerer like godt på dansegulvet som det gjør på lesesalen og hjemme. Rytmene har god driv, og overgangene i låtene er så naturlige at man ofte må spørre seg selv hvordan man havnet her. 2012-2017 er et album som fasinerer mer for hver gang man hører gjennom det, da det alltid er noe nytt å legge merke til for hver gang.

BILDE: Other People

Sushi & Kobe - Døden Lever Lengst

TEKST: Martin Ørbeck

Sushi & Kobe har herjet både landets topplister, og ikke minst festspillelister, i flere år, men med *Døden Lever Lengst* tar duoen enorme musikalske steg. Den vanvittige energien og de catchy refrengene er til stede, men det er dette prosjektets kontinuitet og massive kvalitet som imponerer. Lydbildet er utfordrende og ikke minst nyskapende, og tematikken er fokusert og utforskende. Likevel er det energien og stemmebruken som blir fundamentet for denne platens suksess. Sushi & Kobe roper og formidler med lidenskap og galskap som står i stil med de sinnssyke produksjonene. Hele albumet er klin kokos, og det er fantastisk.

BILDE: Sony Music

BILDE: Hubro

Moskus - Mirakler

TEKST: Håkon Kvam

På Moskus sitt fjerde album roper ikke trioene *Ulv Ulv*, men går i retningen av mer tydelige og kompakte ideer. Dette kler bandet så til de grader. Låtene er korte og konsise, med en energiflyt som gjør lekenheten helt naturlig. Lauvdals synth-landskap gir det hele en kontrastfylt karakter i forhold til det akustiske preget. Det er få band som klarer å bevare de gode melodiske idéene og samtidig få det til å flyte på en leken måte man ikke vet hvor ender. Moskus beviser nok en gang at de improviserer i toppklasse, og *Mirakler* er virkelig et høydepunkt for deres musikalske katalog.

BILDE: Heavy Body Records

Okay Kaya - Both

TEKST: Even Steine

Da Kaya Wilkins slapp de første smakebitene fra det som skulle bli debutskiva *Both* tidlig i år, slo det meg. Melankoli kan høres helt fantastisk vakkert ut på plate. På albumet klarer Okay Kaya å ta singer-songwriter-popen inn i 2018 med et arsenal av lekne produksjoner som føles friske og aktuelle. Tekstene er nakne skildringer av en tidvis ganske tung hverdag og livet forøvrig, sunget med så mye hjerte at man kjenner på følelsene selv. Produksjonen her er påfallende kul, uten å skygge over eksepsjonelle melodier og framførelser. Definitivt et av albumene det er verdt å ta med seg videre i livet.

Unknown Mortal Orchestra - Sex & Food

TEKST: Gunnar Hannibal Søkjer-Petersen

Etter å ha sluppet tre album, der samtlige gikk i en unik retning var det vanskelig å si hvor *Sex & Food* skulle lande. Enkelt sagt landa den ikke på kun ett sted. Albumet er helt på kanten til kaotisk, men knyttes sammen av en distinkt stemning, Nielsons innesluttende, men hardtslående låtskriving og den psykedeliske produksjonen som han er kjent for. I tillegg til dette, kan albumet by på noen av hans beste låter til nå med «Hunnybee», «Ministry of Alienation» og «Everyone Acts Crazy Nowadays», som alle er solide hits på hver sin måte.

BILDE: Question Everything

BILDE: Western Vinyl

Farao - Pure-O

TEKST: Tiril Hognestad

Norske Farao

beviser at det vanskelige andrealbumet ikke trenger å være av dårligere kvalitet enn tidligere utgivelser med *Pure-O*. Albumet samler hennes musikalske karriere til nå med uttrykk fra tidligere låtskriving samt elektroniske elementer fra nyere slipp. Plata sender lytteren inn i en behagelig, audiosfære hvor drømmeaktige synth, fløyelsmyke harmonier og progga trommer er normen. Den bærer preg av øst-europeiske konnotasjoner som særlig kommer til uttrykk i låta «Marry Me». Andre høydepunkt i fullengderen er «Lula Loves You» og «Truthsayer», men *Pure-O* i sin helhet er din oppmerksomhet verdig.

Brockhampton - Saturation 3

TEKST: Edel Malene Farstad

Siste installasjon i *Saturation*-trilogien kom i desember i fjor, men falt utenfor kåringen for 2017. Derfor blir det med i år. Selv om boybandet har rukket å både kvitte seg med et medlem og slippe enda et album siden den gang, var det *Saturation 3* som virkelig festet seg. Albumet viser en allsidighet og energi som få andre kan måle seg med. Gutta leverer bangers over en lav sko, men er også fullt kapable til å dra det helt ned på nydelige slowjams. Hiphopens mest produktive boyband utfyller hverandre helt perfekt, og klarer å være veldig pop samtidig som de eksperimenterer. Her er det noe å hente for alle, uansett hvilken sjanger du vanligvis hører på.

BILDE: Jaggiwar

**Neste
Planet - *Mine
Drager og Helter***

TEKST: **Martin Ørbeck**

Prosjektet Neste Planet består av to mestere i hvert sitt håndverk. Linni er rapper og ordsmed bak mikrofonen, mens Kvam sitter med verktøykassa i produksjonsstolen. Denne kompakte skiva er både bedre og mer ambisjos enn debuten fra 2016. I sitt solomateriale utforsker Linni mørk tematikk i teksten, mens Neste Planet er en feiring av det vakre. Kvams produksjoner er mesterlige og balanserer mellom det råtøffe, det storslåtte og ikke minst det enestående vakre. De to herrene elsker simpelthen å lage musikk sammen, og resultatet er triumferende suksess.

**Shame
- *Songs
Of Praise***

TEKST: **Erlend Gylver**

Punken er langt i fra død og begravet, det viste i hvert fall musikkåret 2018. I flere år har fansen måtte tolerere at scenen ble dominert av polert post-punk i etterdønningene av Green Days storhetstid, men nå har noen unge briter skjont at enkel og fengende post-punk ispedd behagelige mengder grums og sinne er mer enn godt nok. Med *Songs of Praise* leverer gutta i Shame årets debut innenfor sjangeren. Når formulaen er såpass enkel hviler albumet på en sjelden god kvalitet i låtskriving, og skiva har uten tvil masse øreormer. Her finnes det nok skamfengende riff og bølgevis med allsang til å vare jula igjennom.

BILDE: Columbia Records

BILDE: Oyster Records

BILDE: Dead Oceans

**The
Internet - *Hive
Mind***

TEKST: **Martin Ørbeck**

I en tid hvor funk-entusiaster lener seg på sine favoritter fra to-tre tiår tilbake, er The Internet et friskt pust av ungdommelig pågangsmot i sjangeren. Dette har de vært siden sitt gjennombrudd, men på Hive Mind har de virkelig spisset sine kvaliteter. Lekne synther, tunge trommer og uimotståelig bass danner lyduniverset som Syd og Steve Lacy synger silkemykt over. Tempoet går opp og ned mellom låtene, men skiva er gjennomsyret av kvalitet og gruppa virker å elske å lage musikk sammen. Og en gruppe som liker å lage musikk sammen, lager god musikk.

Heave, Blood and Die - *Vol II*

TEKST: **Åsmund Høeg**

Doom-metallbandet fra Tromsø vet hvordan de skal sende frysninger nedover ryggen på lytteren, med denne bomben av et andrealbum. Lyden er betraktelig mer polert enn på den første skiva. De tør å ta tempoet helt ned og bygge opp tunge suggererende rytmer. Når det først går opp i tempo er det med en så tung og durende energi at man ikke kan la vær å nikke takta. «Less is more» sies det, og det er kanskje den største faktoren som gjør dette albumet så bra. Riffene på skiva er utrolig enkle, men gode. Melodiene skaper et tungt og mettet lydbilde. Jeg har hørt denne skiva til døde siden den kom ut i januar, men jeg har ennå ikke gått lei den.

BILDE: Blues For The Red Sun

**The
Good,
The Bad,
The Zugly
- *Misanthropical
House***

TEKST: **Lukas Kruk**

Etter tre solide album har gutta fra Hadeland tatt på seg ansvaret for å ta scandirocken til et nytt nivå. Etter sju år med hardcorekompetanse har Zugly fått til noe som ikke mange andre band får til, en skive som holder deg på tærne fra start til slutt. *Misanthropical House* har mange ganger dukket opp både på anlegget og headsettet i løpet av året, og det er ikke uten grunn. For et punkhode som meg er det ikke hvert eneste år man finner et album som drar deg opp både morgen og kveld. Den sinnssyke utviklingen i scandirocken og en uslåelig positiv vibe definerer dette albumet som et av årets beste.

**Hubbabubbaklubb - *Drømmen Drømmerne
Drømmer***

TEKST: **Sander Engen**

Gruppa kom først ut med hiten «Mopedbart» i 2013, og først nå, fem år etter, kom debutskiva. Hubbabubbaklubb slo hardt til nå på tampen av året med et nydelig album fullpakket av underholdende historier, funky rytmer og smellfeite synths. Gjennomgående viser supergruppen sin styrke som en samling av Norges beste rytmesmeder, og sin posisjon som en av klubbmusikkens største inspirasjonskilder. Jeg siterer vår anmeldelse av albumet: En fin linje mellom klisje og genialitet på en måte som gjør at man trekker på smilebåndet.

BILDE: Snorkel Records

BILDE: Tillypeg

**TØFL
- *Eg Ska***

TEKST: **Sander Engen**

Favoritt-gjengen fra Stavanger kom i april endelig med debutskive, og den utmerket seg med en gang som en av Norges beste utgivelser i år. Med en EP på fem låter snek den seg akkurat innfor en imaginær minimumslengde for å komme seg inn på denne listen, men den leverer så godt at vi ikke kunne la den henge utenfor. Sprudlende indie-pop med tekster om hverdagsproblemer, ofte dratt ned til minste bagatell, har krøpet seg dypt inn i hjerterøttene til samtlige i musikkredaksjonen. Med det står *Eg Ska* som en av de sterkeste utgivelsene på denne listen.

Musikksmakens grunnleggende treenighet

Hele spillelisten din kan defineres av tre pilarer.

KOMMENTAR

SANDER ENGEN
Musikkredaktør

Tidligere i år hadde musikkbloggen Pitchfork med seg Outkasts mindre synlige halvdel, Big Boi, på en episode av videoserien *Verses*. Jeg får aldri nok av videoen, og går tilbake til den flere ganger i måneden. Med en lidenskap som ikke kan gjenskapes prater den store, skumle gutten kjærlig om Kate Bush sin kraftballade, «Running Up That Hill», iført chains, solbriller og verdens største hvite glis. Det som fanget meg var Big Boi sitt første utsagn. Han beskriver Kate Bush som sin *one A*, Bob Marley som sin *one B* og til slutt N.W.A som sin toer.

Kontrasten mellom hiphop-veteranens egen musikk og Kate Bush sin kunstneriske pop er stor, og når jeg tenker over det selv, er det store sjanger-kontraster i min smak også. Det jeg synes er interessant er hvordan Big Boi klarer å redusere sin smak og inspirasjon ned til tre grunnleggende bærebjelker. Kan man tenke seg fram til tre artister eller band, som man kan trekke en linje fra til resten av det man hører på? Når jeg forsøker selv kommer jeg fram til det som sannsynligvis er grunnen til at jeg alltid kommer tilbake til videoen. Outkast blir fort min *One A*. Merkelig nok blir også Kate Bush min *One B*.

Outkast står stødig som en av mine favorittgrupper innenfor hiphopen. Det finnes mye jeg synes er bedre men likevel er Outkast en av pilarene for min musikksmak. Hadde det ikke vært for dem hadde jeg aldri hørt på det

jeg hører på i dag. For å dra det litt lenger, hadde det ikke vært for dem hadde ikke halvparten av den hiphopen jeg hører på i dag eksistert. Men smaken min består ikke bare av hiphop. Den er en sammensatt mølje av sjangre, og der Outkast legger grunnlaget for hiphopen, legger Kate Bush basisen for en mye større sfære. Popen er sentral, men det eksperimentelle og nyskapende er det hun inspirerer.

Så er det toeren da. Den blir på en måte et supplement til enerne. Ikke like viktig, men heller et første steg på veien ut fra dem. For å representere en veldig annen side av musikken, blir det nok Radiohead for min del. Der har du min treenighet. Jeg anbefaler sterkt å gjøre tankeeksperimentet selv. Har du et godt grunnlag for hva du vet at du liker, er det betydelig enklere å finne fram til nye ting du kan like.

ILLUSTRASJON: Trude Telle

KVISSMESTRE:
Benedikt Erikstad Javorovic og Jahn Ivar Kjølseth
Spørsmål og kommentarer kan sendes til
kviss@studentmediene.no

SVAR:
1) *The Ballad of Buster Scruggs* 2) KNNM Helge Ingstad 3) Aten og Sparta 4) Krampus 5) Love Is in the Bin 6) Brennende kjærlighet 7) Ice Cube 8) Energi 9) Fabiano Caruana 10) Ellevte århundre (ca. 1070) 11) Tisen 12) New York 13) Alf Prøysen 14) Anne Grete Preus 15) Nils Bohr 16) Paradise 17) Magic: The Gathering 18) Forbrytelse og straff 19) Asterix 20) Nine Inch Nails (Trent Reznor)

KVISS

1. Hva er tittelen på Coen-brødrenes kortfilm-antologi som nylig kom ut på Netflix?
2. Hva var navnet på det norske krigsskipet som kolliderte med tankeren Sola TS og sank?
3. Hvilke to stater var motparter i Peloponneskrigen, som varte fra 431 f.kr. til 404 f.kr.?
4. Hva er navnet på djevelskikkelsen som i sentraleuropeisk folketradisjon er kompanjongen til julenisseforgjengeren Sankt Nikolas?
5. Hvilken ny tittel ga grafittikunstneren Banksy til verket Balloon Girl etter han makulerte det under en kunstauksjon?
6. Hva er navnet på matretten av potetmos som toppes med for eksempel bacon, pølser eller stekt løk?
7. Rapperen O'shea Jackson er også kjent som skuespiller. Han hadde sin debut i filmen *Boyz n the Hood* i 1997. Under hvilket artistnavn er han bedre kjent?
8. Hva er det et mitokondrie produserer når det gjennomfører glykolyse?
9. Hva er navnet på italiensk-amerikaneren som spiller mot Magnus Carlsen i sjakk-VM?
10. Hvilket århundre startet konstruksjonen av Nidarosdomen?
11. Hvor mange kvadratmeter inngår i et dekar?
12. I hvilken amerikansk delstat er Albany hovedstad?
13. Hvem har skrevet barneboken *Snekker Andersen og julenissen*?
14. Hvilken kjent norsk musiker har vært vokalist i rockebandene Can Can og Veslefrikk?
15. Hvilken dansk vitenskapsmann fikk nobelprisen i fysikk i 1922 for sine undersøkelser av atomenes bygning?
16. Hva er navnet på byen i California som brente ned 8. november i år?
17. Hva er navnet på det første moderne samlekortspillet lansert i 1993 av Wizards of The Coast?
18. I hvilken roman møter man Rodion Romanovich Raskolnikov?
19. Hvilken type potet deler navn med en fransk tegneseriefigur?
20. Hvilken historisk figur skal Lisa Tønne portrettere på Trøndelag Teater i 2019?

HVILKET PARTI FÅR DU FESTE MED?

ILLUSTRASJON: Renate Sørgård

0-3 poeng: Senterpartiet.
Taper ass, bare 1800 kroner per pers av skattebetalernes penger. Sp har visst misforstått poenget med å bli stortingsrepresentant. Fest blir det nå likkavæl, for i sann Sp-stil er bønda selvsagt selvforsynt.

4-7 poeng: Sosialistisk Venstreparti.
Med kun 2300 kroner er SV på mange måter Høyre uten penger. Her får du fortsatt mange deg med eliten, dog denne eliten har betydelig mer kulturell kapital enn økonomisk. Men å meske seg på ost og vin med lillefingeren på full mast, det kan man.

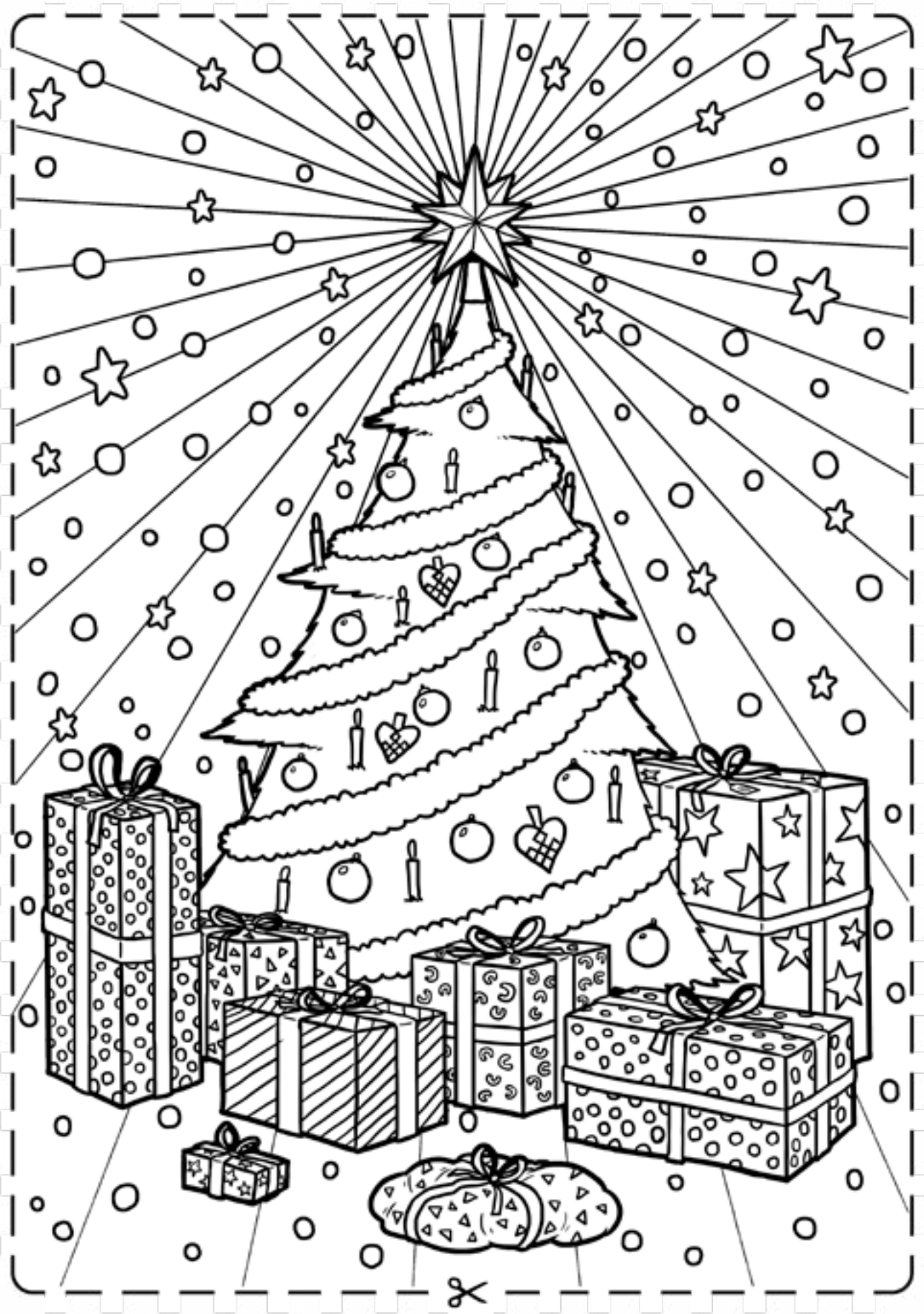
8-12 poeng: Arbeiderpartiet.
Ap ligger på rundt 4000. Men, tenker du, Ap er da også et fyllekalas. Men Ap har også sluttet å betale for alkoholen av Trond Giske-relaterte grunner. Så slapp av, det blir da fylla, du må bare betale for det selv.

13-16 poeng: Kristelig Folkeparti.
Med et morobudsjett på rett over 4000 er KrF nede med de kjipe «fornuftige» budsjettene. Det er jo også klart at med KrF blir det ikke akkurat hæla i taket. Men på den lyse siden blir man lite fyllesyk av bønn. Dessuten vet du aldri, kanskje Knut Arild tar fram altervinen i de sene nattetimer.

17-19 poeng: Høyre.
Høyre klinker til med det veldig spesifikke tallet 13 551 per pers. For den prisen får du ganske mange kanapeer og sjampis. Det beste med Høyre-fest er jo selvsagt å stappe seg full av skattepenge-kaviar mens man sukker over alle disse late arbeidsledige med sugerør ned i statskassa.

20 poeng: Fremskrittspartiet
For 26 900 kroner per pers blir det jævlige bra fest. Og du vet det er ingen som fester som FrP, de anser hver eneste øl og bodyshot som en stor fuck you til profeten selv. Flatfyll er den nokreste verdien av dem alle.

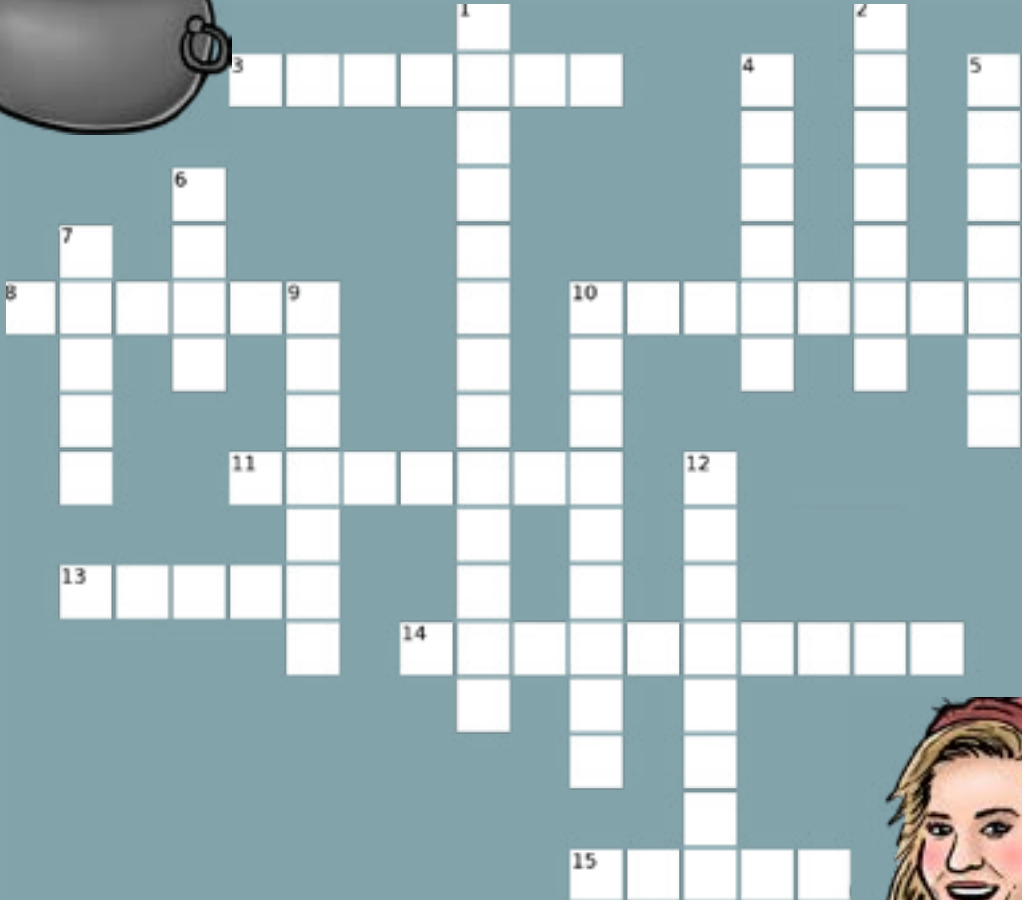

FAST: Vannrett: 3. Juletre 8. Lohove 10. Kjæreste 11. Gabriel 13. Karpe 14. Festningen 15. Eirik (Sande) Loddrett: 1. Studenttinget 2. Flybuss 4. Honoré 5. Stipend 6. Shot 7. Moser 9. Eksamen 10. Kollektiv 12. Bavianer

Kryssord

Vannrett

- 3. Høytidsrelatert vekst de fleste studentboliger mangler.
- 8. Endeholdeplass for byens mest brukte bussrute.
- 10. Trondheim garanterer ikke lenger for at du finner deg dette i studietida.
- 11. I Bibelen kommer denne erkeengelen til Jomfru Maria. Deler også navn med lederen av en viss Nybyggkomité.
- 13. Solgte ut Storsalen på under to minutter.
- 14. Navn på festival og kjent bygning i Trondheim.
- 15. Holder klubba på Samfundsmøtene.

Loddrett

- 1. Gjeng som fikk hele åtte prosentvalgoppslutning. Transportmiddel på første etappe når man flyr hjem til jul.
- Kjønns sykdom med bekymringsfull økning.

- 4. Pengeordning som gjerne skulle dekket 5. julegaveutgifter, men forsvinner til strøm- og husleie.
- Mye omtalt undersøkelse av studenters 6. helse tilstand, og sjeldent en god idé rett før stengetid.
- Tilbringer mye tid med rotter. Har også vunnet 7. Nobelpris.
- Stort, stygt monster som rykker nærmere og 9. nærmere, og marerittet vi alle må gjennom før vi kan ta juleferie.
- Bosituasjon hvor man kanskje må lære en 10. 19-åring å vaske klær.
- Høyt oppi trærne vokser kokosnøtter og 12. bananer // Og der bor mange fornemme og fine ...

SAIH etterspør nakne barn fra Heimdal

I et nytt innlegg i Fitteblekka skriver SAIH at de er misfornøyde med barnenakenhetsmangfoldet i siste Dusk.

- Hvorfor er det bare afrikanske barn som får lov til å være nakne i Under Dusken? Vi vil se litt lys barnehud også, sier SAIH-kommandanten.

På organisasjonens oppfordring sendte Fitteblekka flere av sine journalister med 38'ern til Heimdal for å innfri rasekvota. Til journalistenes store skuffelse var alle barna i Heimdal påkledd.

- Jeg er sjokkert, jeg visste ikke at det fantes ulike kulturelle forskjeller når det kommer til nakenhet. Det er nesten som om Norge har et annet nakenhetstabu enn Maasai-folket, sier journalist i Fitteblekka, Navn Navnesen.

Fitteblekka møtte Peder Brende Jenssen for tilsvar i kantinen på Stripa, og finner han idet han flipper en SAIH-tier på disken for å betale for en kaffe.

- Da har de ikke dratt langt nok. I min oppvekst på Andørja var det vanlig å springe rundt naken. Barnehageonklene inkludert.

Fitteblekka søker deltakere til pornofilm

For å spe på et stadig minkende budsjett utvider Fittemediene virksomheten sin til pornoindustroen.

Etter suksessen med andre produkter som den årlige nakenkalenderen (som for øvrig kan hentes i på Edgar), og med en konto i flersifret minus har Fittemediene sett seg nødt til å utforske ny medietilbud for å holde søpla i trykk. Derfor lyses det nå ut stillinger til deres nye produkt: Student, Eksponer Deg! Vi trenger to kvinnelige studenter i lovlig alder, samt tyve menn for en runkering-sekvens. Til hovedrollene har vi sikret Eirik Sande og Ulrikke Falch. Vi følger linjeforeningsmodellen for lønning av kroppsalg, og tilbyr da en dvass middag på Egon og løfter om ikke-eksisterende sommerjobber som honorar. Bak kamera stiller selvfølgelig dørvakt-Bendik opp med sin brede erfaring. Filmen kan kjøpes i baren på Edgar ved lansering. Send din søknad med bilde til erotikaprodusent@studentmediene.no eller ring 1-800-SEXTINI

PS: Bære av kjønnssykdommer (Les: KSG) bes frastå fra å søke.

Registrerer:

...at e s t e t i k k

...at SHIIFI

...at ISFiITE-ballet holdt ikke mål

...at ris og curry? Piffi & Gastromat, hvor er dere?

...at «today is a perfectly good day to be a racist»

...at «why discriminate when you can exterminate?»

...at post-it kunsten på Moholt begynner å ta av.

...at send nudes.

...at dra til Finnmark.

...at TKS bør åpne dørene om de vil ha publikum inn på konsert.

...at det er forståelig at man har for vane å låse dørene med Pirum løpende rundt.

...at de plager til og med sine egne møter.

...at Styret har bryllupsdag.

...at feirer det med å være utro med stillingene sine.

...at Sande er ukomfortabel på talerstolen.

...at latin-Amerika på lyche.

...at KSG er godt kjent med både svette og kokain.

...at heldigvis kledde de seg ikke ut som konvistadorer denne gangen.

...at de sprer ihvertfall sykdommer like fort som dem.

...at siste dusk.

...at takk gud for det.

...at hvis jeg hører en bakfull underredaktør nynne «Funiculi, Funiculà» en gang til kommer jeg til å kvele

vedkommende.

...at cheesy on my peeny.

...at musikkredaktør er kawaii--!

...at fitteblekka er konk

...at kjøp pornoen vår plz

...at fitteblekka skal inn i nybygget

...at #syndefallet

ONSDAG 21. NOVEMBER

Morgenbladsalongen: Hva skal vi med universitetet?

Kl. 18.00 - 23.00, Klubben

Bør ledelsen ved et universitet mene noe om hvem de vitenskapelige ansatte uttaler seg til? Dette er spørsmålet når Aksel Tjora, Monica Rolfsen, Øyvind Eikrem og Kristin Melum Eide møtes til debatt på Klubben. Ordstyrer er Morgenbladets debattansvarlig Markus Slettholm.

Aleksander Kostopoulos

Kl. 19.00 - 23.00, Tyven

«Hva kan man forvente når en trommeslager går solo?» spør Tyven når de har invitert en av Nord-Norges mest aktive musikere til Trondheim denne onsdagskvelden. Vi har ikke svaret vi heller, men en kan anta at det blir alt annet enn ordinært.

FREDAG 23. NOVEMBER

«Grønn fredag» med DNT ung

Kl. 17.30 - 20.00, Sandgata 30.

Som en motsats til «Black Friday» arrangerer DNT ung «Grønn fredag». Her kan man bytte inn eller gi bort fritidsklær og utstyr, og finne noe nytt man trenger. Ta turen innom og husk miljøvettregel nummer 2: Sats på opplevelser, ikke utstyr!

MANDAG 26. NOVEMBER

HOJI - The Story of Eric Hjørleifson

Kl. 18.00 - 20.30, Trondheim Kino

Vinteren har kanskje ikke kommet for fullt enda, men det betyr ikke at du ikke kan kose deg med vintersport før juleferien. For nå kommer selveste Eric Hjørleifson aka. HOJI til byen. HOJI er en av verdens beste freeskiere og kommer nå til byen for å promotere den nye dokumentarfilmen sin og møte fansen. Han vil signere postere før visning og ha en liten skiprat med selveste Eirik Finseth på scenen før filmen begynner.

TIRSDAG 27. NOVEMBER

Bare én kom tilbake. Nedtegnelser om 22. juli 2011.

Kl. 19.00 - 21.00, Litteraturhuset

Randi Johansen Perreau hadde to sønner på Utøya 22. juli 2011. Den ene kom ikke tilbake. Hun kommer til Litteraturhuset for å presentere boken *Bare én kom tilbake. Nedtegnelser om 22. juli 2011*, om hvordan tragediene 22. juli rammet en konkret familie.

ONSDAG 28. NOVEMBER

Nidarosdomen mellom svartedauden og reformasjonen

Kl. 19.00 - 20.00, Suhmhuset

Har du lurt på hva som skjedde med Nidarosdomen i seinmiddelalderen? Restaureringer fra 1800-tallet har fjernet mange av de fysiske sporene fra perioden er ofte fremstilt som en forfallstid for domkirke. Til dette arrangementet i regi av Kunnskapsbyen kommer arkeolog og forsker Øystein Ekroll.

TORSdag 29. NOVEMBER

Europaligaen: Rosenborg - Celtic

Kl. 18.55 - 20.55, Lerkendal stadion

Rosenborg har hatt et imponerende år. De har hevet seg i både eliteserien og cupen, og gjort et skikkelig inntrykk i europaligaen. Dessverre ser det ut som eventyret er over for denne gang. Nå får de besøk av det som ikke bare Skottlands

desidert beste lag, men også et av Europas beste, nemlig Celtic. Rosenborg kan friste med lave studentpriser. Dette kommer uten tvil til å bli et av årets mest spennende sportsbegivenheter her i byen, og kan i tillegg være et fint avbrekk fra eksamensperioden.

FREDAG 30. NOVEMBER

Trondheim Litteraturfest

30. november - 2. desember

Årets tema for festivalen er morgendagens samfunn. Hvordan vil livet i Trondheim se ut i 2050? Hva med i 2250? På programmet for årets festival står blant annet Erlend Loe, Elin Viktoria Unstad, Morten Søndergaard, Endre Ruset, Ole Andreas Underland, Stig Inge Bjørnebye, poesipub og byvandring. Her kan du altså både bli kjent med byen og få inn høykultur samtidig!

Michael Stilson: Bare spille ball

Kl. 13.00 - 14.30, hovedbiblioteket på Rådhusalen

Tidligere Ranheim-spiller Michael Stilson, debuterte i høst med ungdomsromanen sin *Bare spille ball*, som handler om 16 år gamle Fredrik som drømmer om å bli proffspiller. Boka tar opp blant annet tematikken om frykten om å ikke være god nok. Stilson var selv aldri helt god nok til å slå helt gjennom som proffspiller. I tillegg til å være tidligere fotballspiller, er han også lærer, skribent og kjent fra TV-seriene *Stilson på benken* og *Heimebane*. Nå kommer han til Trondheim Litteraturfest for å diskutere blant annet boka si og fotballkarrieren sin med Marianne Danielsen, byråleder i Engasjert Byrå.

Cities for Life

Kl. 16.00 - 23.00, Kristiansten festning

Festningen skal lyssettes av kunstneren Erik Selmer i forbindelse med Amnesty Internationals kampanje mot dødsstraff, «Cities for Life». Det vil også være flere ulike arrangementer i hele uke 48.

LØRDAG 1. DESEMBER

Ishockey: Nidaros - Comet

Kl. 15.00 - 17.30, Leangen ishall

Nidaros Hockey er kanskje ikke med i den øverste divisjonen, men de vet hvordan man lager et heidundrende show fylt med spektakkel og moro. Etter en god og blandet miks med seiere og tap får de besøk av kometene fra Halden. Motstanderne til Nidaros, som allerede ligger på en solid fjerdeplass, kommer nå til byen for å komme seg enda nærmere seriegull. Nidaros, derimot, må kjempe for å unngå nedrykksplass, og har ikke tenkt å gi slipp på seieren uten å slåss.

SØNDAG 2. DESEMBER

NM-finale: Rosenborg - Strømsgodset

Kl. 13.15, Lerkendal Stadion

Cupfinalen er endelig her. Rosenborg har allerede sikret seg gull i eliteserien. Nå vil de gjenscape suksessen i cupen når de tar i mot rivalene fra Strømsgodset i årets cupfinale. Blir det dobbelt gull for trønderne eller kommer østlendingene til å sette en stopper for seiersrekken deres? Det er bare en måte å komme til kjernen til saken. Kom på Lerkendal og finn ut for deg selv.

Er norsk bistandspolitikk feilslått?

Kl. 15.00-16.30, Trondheim Folkebibliotek

Det hevdes at bistand verken fjerner fattigdom, hindrer korrupsjon eller fører til en bedring i

lokal økonomi. Baserer vi norsk bistand mer på myter enn på fakta? Trondheim Litteraturfest inviterer til samtale med fagdirektør Svein Dale i Utenriksdepartementet og Knut Arild Thonstad fra Norad, og ledes av Klassekampens journalist Jo Skårderund.

TORSdag 6. DESEMBER

Putins presse - om russisk media og propaganda

Kl. 19.00 - 21.00, Litteraturhuset

Mellom beskyldninger om tukling med amerikanske valg og sabelrasling under NATO-øvelser, er det lite vi hører så mye til, men kan så lite om som Russland. Richard Bærug kommer til Litteraturhuset for å diskutere boka *Putins presse - om russisk media og propaganda* og russiske myndigheters reaksjon på denne under hans siste reise til Russland. Hit kommer også forfatter og journalist Geir Svardal.

LØRDAG 8. DESEMBER

Else Kåss Furuseth: Else går til psykolog

Kl. 14.00 - 15.00, Kimen Kulturhus, Stjørdal

Vår alles kjære Else føyer seg inn i rekken av kjente personer som gir ut bok dette året. I motsetning til å rette alt fokuset på seg selv og sin historie er dette er en bok som åpner døren til terapirommet. Med glimt i øyet og en god porsjon alvor reiser hun spørsmål som er like personlig som det er allmennmenneskelig: Hva bør vi snakke om, og hva er det larest å la ligge?

MANDAG 10. DESEMBER

Åpent møte om ytringsfrihetens kär

Kl. 19.00 - 20.30, Litteraturhuset

FNs menneskerettighetserklæring fyller 70 år i år. Human-etisk forbund inviterer i den anledning til åpent møte om ytringsfrihetens situasjon. Her vil dialogprest Odd Kristian Reme og filosof Lars Gule møtes for å diskutere hvor grensene for ytringsfrihet burde gå, og om media bør slippe til ekstreme meninger.

LØRDAG 15. DESEMBER

Julebord uten budsjett

Kl. 16.00 - 06.00, Sluppen

Det ryktes at et visst politisk parti er gode på å bruke x antall tusen kroner på festligheter. Nina og Stina føler seg forbigått, og må gjøre noe drastisk for å ta igjen det tapte. Bovim disponerer med glede det nye eksamenshuset på Sluppen som lokale. Den anonyme økonomiansvarlige lover fri flyt av drikkevarer og mat. I tillegg får du refundert beløpet du eventuelt bruker på et nytt antrekk, uavhengig av beløpets størrelse. Dette blir et julebord for historiebookene.

ONSDAG 9. JANUAR

Fra filmens verden

Kl. 19.30 - 21.30, Olavshallen

De aller fleste av oss har et forhold til filmmusikk – det er gjerne lettere å kjenne igjen film på musikk enn om du skulle høre et tilfeldig lydklipp. Filmmusikk er vår tids klassiske hits og denne kvelden får du høre soundtracket fra mange legendariske filmer fremført med fullt symfoniorkester. Det er bare å nyte. Velkommen til en helafte med storslått filmmusikk!

TIRSDAG 15. JANUAR

Ny dusk!